БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

й январиин

урят-Монголой ҮНЭН

-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

531) | 1958 оной январиин 7, вторник | Сэн 20 мүнгэн

МТС-үүдэй эмхидхэхы үүргые дээшэлүүлхэ

алистическэ хүдөө ажахые хэ, колхозуудые эмхидхэлэй ын талаар бэхижүүлхэ хэрэг-ашинно-тракторна станци- айхабтар ехэ үүргэ дэгынь элитэ. Һүүлэй жэл-, илангаяа КПСС-эй ЦК-гэй рьска Пленумһээ хойшонхи ТС-үүд колхозуудта бүри ехэ мжа хүргэдэг боложо, тэрэ-үргэнь хэзээ хэзээнэйхиһээ лээ.

өө үедэ колхозуудта газар ха-таряа тариха, хуряаха, силос хүдэлмэри бүхыдөө МТС-эй хэгдэнэ. Мүн МТС-үүд үбһэ ха, хуряаха, мал ажалай ехэтэй хүдэлмэрие оньһожо-, колхозуудта барилга хэхэ мэри жэлһээ жэлдэ ехээр бү-боложо байнхай. Гадна, й мэргэжэлтэд колхозуудай гаа эмхидхэхэ, эрхилхэ хэрэг-аламжа хүргэдэг, наукын туй-нуудые ажахыда нэбтэрүүл-үлөө оролдодог байна.

харюусалгатай, хүндэтэй уял-амжалтатайгаар бэелүүлжэ н МТС-үүд манайшье респуб-а олон. Харьяата колхозууд-рооһо тарьянай ургаса дээшэ-э, мал ажалай ажал ехэтэй мэри оньһожоруулха талаар энэй, Тимлюйскэ, Охин-Була-Жэрэмэй МТС-үүд жэлһээ э бараг һайн үрэ дүн туйлана. энэй МТС-эй харьяата колхо-һайн сортын үрэһэ хүрэнгөөр га хэжэ, полевой хүдэлмэрие и болзорто, һайн шанартай-үнгэргэдэг, һүүлэй жэлнүүдтэ р бүриһөө дунда зэргээр 10—ентнер ургаса абадаг болобо. шөөтэйн МТС-эй механизатор-айна Ката колхозуудтаа барил-же хэри ехээр ябуулжа, өөһэ-өө хүсөөр колхоз бүхэндэ хэдэ ан центнер үрэһэнэй тарьяа ха-лха шулуун складуудые бүтээ-мүн малай байра, силоснэ тү-элгэнүүдые бодхооһон байха

имлюйскэ МТС-эй механизатор-олонхи колхозуудайнгаа малай мэдэхи хүдэлмэрие оньһожо-лаа, элдэб зүйлэй тэжээл буй-лха, уһа гаргаха хүдэлмэри ма-ын хүсөөр хэгдэдэг болоо. Тэрэ-ашаар адуу малай ашаг шэмэ эдгүй дээшэлһэн байха юм. мэ жэшээнүүд бусадшье МТС-тэ олдохо.

иигэбэшье, республикымнай нхи машинно-тракторна станци-д колхозуудай мүнөө үеын эрил-үүдые хүсэдөөр хангажа шадана-. Түбхын түрүүндэ адуу малаар н колхозуудай ажалые хүнгэ-лхэ, сабшалан, бэлшээри һайжа-лха хүдэлмэрие зарим МТС-хангалтагүйгөөр, тон багаар, рим ушарта ёһо тэдысэ бүтээдэг у заншалтай.

Илангаяа Хориин МТС-эй хүтэл-рилэгшэд (директорын нүхэр еев, главна инженерын нүхэр Ба-ржапов) харьяата колхозуудайн-а малай фермэдэхи ажал ехэтэй дэлмэрие оньһожоруулха талаар биратай юумэ хэнэгүй. Эндэхи 9 колхозойнь оройдоо нэгэндэнь һү-нэй-товарна фермын хүдэлмэри хү-сэдөөр оньһожоруулагдаа. МТС-эй хүтэлбэрилэгшэдэй гэмээр «Улаан Одон» колхозой фермэдэ тодхогдо-һон уһалууриин, тэжээл буйлуулха түхеэрэлгэнүүд хоёрдохи жэлээ хү-дэлнэгүй. Мүн эндэхи Ленинэй нэ-рэмжэтэ колхоздо хоёр жэлэй урда тээ абтаһан гурбан кормозапарник мүнөө хүрэтэр ашаглагдангүй, газаа досоогуур хэбтэжэ байха юм. Тии-хэдэ хэдэн колхозуудта бии байгаа дүүжэн харгы ямаршье аша туһа-гүй хэбтэжэ байнхай. МТС-эй хүтэл-бэрилэгшэд эдэ бүхы хүдэлмэрие гансахан монтажна бригададаа най-дажархёод лэ, өөһэдөө һаналаа та-бидаггүй, колхозуудайнгаа хүтэлбэ-рилэгшэдтэй хэлсэжэ, ниитын энэ ехэ зөөрие миин хэбтүүлэнгүй ашаглаха гэжэ оролдодоггүйнь гэм-шэлтэй. Иимэ баримтанууд бусад-шье МТС-үүдтэ ушардаг.

Манай республикын олохон кол-хозуудта үнеэдые оньһон аргаар һааха түхеэрэлгэнүүд бии. Теэд, тэ-дэнэй нэгэнииншье хүсэдөөр ашаг-лагданагүй. Энэ гол түлэб МТС-эй хүтэлбэрилэгшэдэй, инженер-меха-нигуудай эдэбхи үүсхэл багатайгаар хүдэлһэнһөө, мүн нүгөө талаараа колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй урагша абадаггүйһөө болоно бшуу.

Гадна, МТС-үүдэй мэргэжэлтэд харьяата колхозуудтаа тарьян ажа-лай, мал ажалай культурые дээ-шэнь болгохо, тарьялан дээрэ зүб севооборотуудые нэбтэрүүлхэ, ехэ малай һубайрха ябадалые усадха-ха тушаа тон бага оролдолго гар-гана. Тэрээнһээ боложо, орооһо та-рьянай ургаса үшөөл бага байна, адуу малай үдэсэ удаарна.

МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд! Эдэ бүхы дутагдалнуудаа дары усадха-жа, колхозуудые ажахын-эмхидхэ-лэй талаар бэхижүүлхэ, орооһо та-рьянай, үбһэ ногооной ургасые жэл-һээ жэлдэ дээшэлүүлхэ, адуу малаа олоор үсхэхэ, ашаг шэмыень арь-бадхаха гээшэ Таанарай нангин уялга мүн.

Энэ зорилгые бэелүүлхын түлөө нэн түрүүн МТС-эйнгээ машина, техникые бүтээсэ ехэтэйгээр ашаг-лаха, харьяата колхозуудтаа бии байгаа элдэб машина түхеэрэлгэ-нүүдые хүсэдөөр хэрэглэхэ талаар ехэхэн оролдолго гаргаха ёһотойт. Мүнөө үедэ хабарай тарилгада бэ-лэдхэлые түргэдхэхэ, трактор, ма-шинануудаа шанар һайнтайгаар за-һабарилжа, харьяата колхозуудтаа үрэһэ хүрэнгэ сэбэрлэжэ дүүргэхэ саг ерэжэ байна.

Республикымнай зарим колхо-зуудта малай үбэлжэлгэ бэрхэшээл-тэйгээр үнгэржэ байнхай. Тиимэһээ колхозуудта һолоомо болон бусад тэжээлые малдаа буйлуулжа үгэхэ, малые бүлеэн уһаар хангаха талаар. Таанар ехэхэн юумэ хэжэ шадаха байнат, хэхэшье ёһотойт.

Саашадаа колхозуудай ажал хү-дэлмэрие хүсэдөөр оньһожоруулха гээшэ МТС-үүдэй бүхы хүдэлмэри-лэгшэдэй эдэбхи үүсхэл гаргаха, бү-хы хүсөөрөө оролдохо хэрэг мүн.

ССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгуулиин округууд тухай

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указһаа

СССР-эй Конституциин 35 статьягай, мүн «СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха тухай Дүримэй» 25 бо-лон 26 статьянуудай үндэһөөр, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум СССР-эй Верховно Соведэй На-циональностьнуудай Соведтэ һунгаха 633 һунгуулиин округ байгуулха гэжэ тогтообо, тэрэ тоодо:

Р С Ф С Р

1. **Москвагай городской һунгуулиин** округ (цент-рынь—Москва город). Москва городой районууд.

2. **Москвагай сельскэ һунгуулиин округ** (цент-рынь—Москва город). Москвагай область.

3. **Ленинградай городской һунгуулиин округ** (цент-рынь—Ленинград город). Ленинград городой райо-нууд болон Колпино, Кронштадт, Петродворец, Пушкин, Сестрорецк, Павловск городууд.

4. **Ленинградай сельскэ һунгуулиин округ** (цент-рынь—Ленинград город). Ленинградай, Новгород-ско, Псковско, Мурманска, Калининградска область-нууд ба Карельскэ АССР.

5. **Тульско-Рязанска һунгуулиин округ** (центрынь—Тула город). Тульска болон Рязанска областьнууд.

6. **Ивановска һунгуулиин округ** (центрынь—Ива-ново город). Ивановска, Владимирска болон Кост-ромско областьнууд.

7. **Калининска һунгуулиин округ** (центрынь—Ка-линин город). Калининска болон Ярославска об-ластьнууд.

8. **Смоленскэ һунгуулиин округ** (центрынь—Смо-ленск город) Смоленскэ, Калужска болон Брянска областьнууд.

9. **Курска һунгуулиин округ** (центрынь—Курск город). Курска, Орловско, Белгородско областьнууд.

10. **Воронежско һунгуулиин округ** (центрынь—Во-ронеж город). Воронежско, Тамбовско, Липецкэ об-ластьнууд.

11. **Ростовско һунгуулиин округ** (центрынь—Рос-тов-на-Дону город). Ростов-на-Дону город ба Рос-товско, Астраханска областьнууд.

12. **Краснодарай һунгуулиин округ** (центрынь — Краснодар гор.). Сочи город ба Краснодарай хизаар.

13. **Ставропольско һунгуулиин округ** (центрынь—Ставрополь город). Ставропольско хизаар ба Дагес-танска, Кабардино-Балкарска, Хойто-Осетинскэ, Че-чено-Ингушска АССР-нүүд.

14. **Сталинградска һунгуулиин округ** (центрынь—Сталинград город). Сталинград, Саратов городууд ба Сталинградска, Саратовска областьнууд.

15. **Горьковско һунгуулиин округ** (центрынь — Горький город). Горький город, Горьковско область ба Чувашска АССР.

16. **Севернэ һунгуулиин округ** (центрынь—Волог-да город). Архангельска, Вологодско, Кировскэ об-ластьнууд ба Коми АССР.

17. **Свердловско һунгуулиин округ** (центрынь—Свердловск город). Свердловск, Пермь городууд ба Свердловско, Пермскэ областьнууд.

18. **Казаниин һунгуулиин округ** (центрынь—Казань город). Татарска, Марийска болон Мордовско АССР-нүүд.

19. **Уфимска һунгуулиин округ** (центрынь — Уфа город). Башкирска болон Удмуртска АССР-нүүд.

20. **Куйбышевска һунгуулиин округ** (центрынь — Куйбышев город) Куйбышев город ба Куйбышевска, Пензенскэ болон Ульяновска областьнууд.

21. **Челябинска һунгуулиин округ** (центрынь—Че-лябинск город). Челябинск город ба Челябинска, Оренбургска областьнууд.

22. **Омско һунгуулиин округ** (центрынь—Омск го-род). Омск город ба Омско, Тюменскэ, Томско бо-лон Курганска областьнууд.

23. **Новосибирскэ һунгуулиин округ** (центрынь — Новосибирск город). Новосибирск город, Новосибир-скэ болон Кемеровскэ областьнууд, мүн Алтайн хи-заар.

24. **Эрхүүгэй һунгуулиин круг** (центрынь—Эрхүү город). Красноярск город, Красноярска хизаар, Эр-хүүгэй болон Читын областьнууд, Бурят-Монголой АССР, Якутска АССР болон Түбын автономно об-ласть.

25. **Алас Дурна зүгэй һунгуулиин округ** (цент-рынь—Хабаровск город). Хабаровска болон При-морско хизаарнууд, Амурска, Магаданска, Камчат-ска, Сахалинска областьнууд.

Гадна, РСФСР-тэ хабаатай автономно советскэ со-циалистическэ республикануудта, автономно область-нуудта болон национальна округуудта һунгуулиин ок-ругууд байгуулагдаа.

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгуулиин округууд тухай

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указһаа

СССР-эй Конституциин 35 статьягай болон «СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха тухай Дүримэй 25 бо-лон 26 статьянуудай үндэһөөр, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум СССР-эй Верховно Соведэй На-циональностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгуулиин 633 округ байгуулха гэжэ тогтообо, тэрэ тоодо:

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР

409. **Улан-Удын городской һунгуулиин округ** (цент-рынь—Улан-Удэ город).

Улан-Удэ городой Советскэ район.

410. **Улан-Удын паровозо-бүтээлгын һунгуулиин округ** (центрынь—Улан-Удэ город).

Улан-Удэ городой Железнодорожно район.

411. **Улан-Удын сельскэ һунгуулиин округ** (цент-рынь—Улан-Удэ город).

Улан-Удэ городой Октябрьска район ба Иволгын сельскэ район.

412. **Түнхэнэй һунгуулиин округ** (центрынь—Хэрэн тосхон).

Бабушкин город ба тэрэнэй шадархи тосхонууд, мүн Түнхэнэй, Ахын аймагууд.

413. **Кабанскын һунгуулиин округ** (центрынь—Ка-банск тосхон).

Кабанскын, Байкало-Кударын болон Прибайкаль-ска аймагууд.

414. **Баргажанай һунгуулиин округ** (центрынь—Баргажан тосхон).

Курумканай, Хойто-Байгалай болон Баргажанай аймагууд.

415. **Яруунын һунгуулиин округ** (центрынь—Сос-ново-Озерск тосхон).

Хориин, Хэжэнгын, Яруунын болон Баунтын айма-гууд.

416. **Тарбагатайн һунгуулиин округ** (центрынь—Тарбагатай тосхон).

Заиграйн болон Тарбагатайн аймагууд.

417. **Бичурын һунгуулиин округ** (центрынь—Бичу-ра тосхон).

Мухаршэбэрэй, Бичурын аймагууд.

418. **Кяхтын һунгуулиин округ** (центрынь—Кяхта город).

Сэлэнгын, Кяхтын, Кударын аймагууд.

419. **Зэдын һунгуулиин округ** (центрынь—Петро-павловка тосхон).

Городок город ба тэрэнэй шадарай тосхонууд, мүн Зэдын, Ториин болон Закаменай аймагууд.

Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Аврора Очирова үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 1785 литр һү һаажа, абаһан уялгаяа үлүүлэн дүүргэбэ. Шэнэ жэлдэ нүхэр Очирова үнеэн бүриһөө 1900 литр һү һааха уялга абаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Аврора Очирова.

А. Бадаевай фото.

Һаалишан болоһондоо баяртайб

(Сэлэнгын совхозой һаалишан Семен Бадмаевай хөөрөөнһөө)

Үнгэрэгшэ зун Загастайн дунда һургуулие дүүргээд, комсомолой путёвкоор Сэлэнгын совхоздо һаа-лишан болохоёо ерэһэн байнаб.

Түрүүшээртээ бэрхэтэйшэг байг-ша һэн. Ондоо хүндэ һаалгажа һуршаһан үнеэд бүһэтэй хүниие харахадаа айдаг, бэшүүрхэдэг бай-ба. Бишье заабариин ёһоор үнеэдээ һаажа шададаггүй һэм, гарни түр-гэн эсэшэдэг бэлэй.

Теэд «эрэ хүн зориһондоо...» гэ-жэ, бурят арадай хэлсэдэгээр би улам эршэмтэйгээр ажаллажа ороо һэм. Дүй дүршэл ехэтэй үнинэй һаалишадай ажаллахые адаглан харадаг байгааб. Мүн зоотехничес-кэ брошюра, номуудые уншажа, мэргэжэлээ дээшэлүүлдэг байнаб. Тиигэжэ үнеэдые харууһалха, эдеэ-лүүлхэ, һааха талаар зарим тэды дүршэлтэй болооб.

Манай гүүртэдэ урдань тоо бү-ридхэлэй хүдэлмэри ехэ муу бай-һан юм. Ямар үнеэн хэзээ тугалла-хаб, ямар бухын үрээр үрэжүүлэг-дээб, үнеэд тус тустаа хэды литр һү сүүдхэдээ үгэдэг бэ гэжэ мэдэ-хын аргагүй байгаа. Мүнөө бидэ тоо бүридхэлөө һайжаруулаабди. Гүүртымнай үнеэд, буханууд уяа-да байдаг, тусхай хэмжүүртэйгээр эдеэлдэг.

Би 11 үнеэ даажа абанхайб. Тэ-дэнэймни олонхинь хюһаран, зари-маниинь шэргэнхэй.

Тиигэбэшье, би мүнөө үнеэн бүри-һөө сүүдхэдээ 6—7 литр һү һаанаб. Һаяшаг тугаллаһан нэгэ үнеэмни сүүдхэдээ 14—15 литр һү үгэнэ. Энэ үедэ үнеэн бүридэ дунда зэргээр сүүдхэдээ 30 килограмм силос, литр һүн бүридэ 300—400 грамм шрот, концентрат үгэнэбди.

Хахад жэлэй туршада хүдэлхэ зуураа, үнеэн бүриһөө 1200 литр һү һаагаад байнаб. Тиихэдэ ерэхэ жэл-дэ үнеэн бүриһөө 3000 литр һү һаа-ха уялга абанхайб.

Н. Жамбалов бэшэжэ абаба.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

СФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЫЕ ЗАРЛАХА ТУХАЙ

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиум иигэжэ тогтооно:

Российска Советскэ Федеративна Социалистическэ Республикын рбэдэхи зарлалэй Верховно Соведэй табадахи сессиие 1958 ной январиин 28-да Москва городто зарлаха.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. Тарасов.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь И. ЗИМИН.

Москва, 1958 оной январиин 4.

Союзай Соведтэ болон Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгуулиин округууд байгуулагдаба

СССР-эй Конституциин 34 болон 35 статьянуудай, мүн «СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха тухай Дүримэй» 24, 25 болон 26 статьянуу-дай үндэһөөр, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум Союзай Соведтэ һунгаха һунгуулиин 731 округ, мүн Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгуулиин 633 округ байгуулха гэһэн Указуудые 1958 оной январиин 4-дэ баталан абаа.

(ТАСС).

Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрогшо хоёрдохи хэмэл одоной ябадал

Январиин 5-най үглөөнэй 6 час-та хоёрдохи хэмэл одон бүмбэрсэг дэлхэйе 887-дохёо тойроо.

Хойто широтагай 56 болон 64 градусай хоорондо наранай ороһо-ной һүүлээр, мүн урда широтагай 24 ба 54 градусай хоорондо нара-най гарахын урда тээ, үүлэгүй сэл-мэг байгаа һаань, хоёрдохи хэмэл одые миин нюдөөр хаража болохо юм.

(ТАСС).

Арюун замай эхин

Үдэшэлэн ой соо һүхэ, хюрөөнэй ханхинаан, трактор, машинын хүн-хинөөн намдажа, колхозой модошод байра тээшээ һубариба...

— Зай аймаг, республикаарнай үшөө ямар һонин болоноб, хөөрыш даа,—гэлдэжэ фестивальда хабаа-даһан Борис Бадмаевһаа модошод сайлажа һууха зуураа асууна.

— Шэнэ һонин гэхэдэ, республи-ка соомнай эрэ хүнүүд һаалишан боложо байгаа юм байна. Бишье баһа тиихэ гэжэ шиидээб. Энэ газе-тэ соошье һаалишан болоһон хү-бүүдэй уряал гараад ябана. Ун-шыт, — гэжэ Борис гартаа байһан газетээ бригадиртаа үгэнэ.

Барилгын модо бэлдэгшэдэй бри-гадир Дамдин Гомбоевич газетыень абажа, яаралтайгаар иран: «За-луу хүбүүд, комсомолшууд кол-хоз, совхоздо ошожо, һаалишадаар хүдэлмэрилэе гэжэ уншаһанайн-гаа һүүлээр: — Нээрээшье, тиигээл юм байна. Тиигэбэшье бодожо үзэ-хэ хэрэгтэйл даа, Борис. Эжы, абашни юун гэхэб. Баһа колхозой правлени зүбшөөхэ һэн гү, үгы гү. Би шамайе ажалша бэрхэ хадаш бригадаһаа табиха дурагүйб даа.

...Борисой эжы, абань түрүүшээр бага зэргэ арсаашье һаа, зүбшөөлөө үгөө. Колхозой правлени, партийна, комсомольско эхин организацинууд тэрэнэй дурадхалые ехээр дэмжэн, Бадма Соктоевой даадаг, БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат Хан-да Доржиевна Абидуевагай аха-лагша һаалишанаар хүдэлдэг гүүр-тэдэ эльгээхэ гэжэ шиидхэбэ.

Түрүүлэгшэтээ хөөрэлдэһэнөө һанахадаа Борис досоогоо энеэбхи-лэн аман соогоо шэбшэнэ: «һайн ажал шэлэжэ олобош, теэд залуу-хан байнаш даа Борис. Хэр шада-ха гээшэбши?»

—Үгы даа, Гомбожап Цыдыпо-вич, хамаагүй ажаллахаб. Найдаг-ты, этигэгты намдаа, — гэжэ ган-саараа байбашье, түрүүлэгшэдээ хандаһан мэтээр дуугараад, сам-сынгаа зүүн хармаан сооһоо шэнэ-хэн биледээ гаргажа, иран харана. Тэндэнь «Бадмаев Борис Аюшеевич 1956 ондо комсомолой гэшүүн бол-гогдожо абтаба» гэжэ бэшээтэй.

Үглөөнэй шаргал наран үндэр ха-дын оройгоор хурса гэрэлээ саса-жа эхилнэ. Огторгойдо омогтой жэргэмэл шубууд шэнгэн дуугаа таталуулан, Борисой шэнэ ажа-лайнь түрүүшын үглөөе магтан дуу-ланад.

Һаамхай үнеэдэй хашаан соо ха-лаадуудые үмдэжэрхиһэн һаалишад хүнэгүүдээ наранай элшэдэ ялал-зуулан, иишэ тиишээ гэшхэлэлдэ-нэд. Тэдэнэй дунда һаалишан боло-һон Борис аймагай суута һаалишан Ханда Абидуеватай хамта үнеэдээ һаана. Үнинэй нилээд дүй дүршэл-тэй һаалишанай бушуу түргөөр үнеэнэй дэлэнгые шобто һаажа, нидхэрхыень Борис ехэл ханамжа-тайгаар адаглан харана.

Уданшьегүй хэды үдэрэй үнгэр-һэн хойно мэргэжэлтэй һаалишадай туһаламжаар Борис үнеэдээ яһала һайнаар һаадаг болобо. Тииһээршье байтар апрель һара үнгэрбэ.

Май һарын 2-ой үдэр. Гүүртэ дээ-рэ «Победа» колхозой түрүүлэгшэ Цыдыпов, парторганизациин секре-тарь Соктоев, зоотехник Быченко гэгшэд ерэнхэй, гүүртын бүхы һаа-лишадтай хамта Бористоо һааха үнеэдыень тушаажа байгаа һэн.

Дүршэлтэй һаалишадһаа һур-гаал абаһан Борис түрүүшын үдэрһөө оролдосотойгоор ажалла-жа эхилһэн байгаа. Үнеэдэйнгээ байрые, хашаа хорёоень үглөө, үдэ-шэ бүхэндэ сэбэрлэжэ, зунай ха-луун үдэрнүүдтэ үнеэдтээ ногоо сабшажа эдюулхэ, уһалха гэхэ мэ-тэ ажалынь барагдадаггүй һэн...

...Үбэлэй игаабари үдэр. Шэнээр баригдаһан типовой дал соо тарган томо үнеэд шэмэтэй ногоон силос амтархан эдинэ, бүлеэдхэгдэһэн уһа ууна. Иигэһээр байтар үдэшын 6 час боложо үнеэд һаагдажа эхилбэ.

Уданшьегүй хүнэг дүүрэн һүеэ Борис бедон руу эюулжэрхёод, гур-бадахи үнеэгээ һааба.

Тииһээр байтар залуу һаалишан даалгагдаһан 15 үнеэдээ бултыень һаажа дүүргээд, дэлэнгүүдыень нидхэржэ, зөөлэн полотенцеэр ар-шаһанайнгаа һүүлээр, бедонтой һүеэ тоо бүридхэгшэдэ наринаар тушаана. Хамта 45 литр. Энэнь ганса үдэшын һаамда үнеэн бүриһөө 3 литр һүн һаагдаба. Зарим үнеэд-һээ 5—6 литр һаагдаа.

Уяада байһан үнеэд сүүдхэдээ 5 килограмм үбһэ, 700 грамм зелён-ко, 10 килограмм силос, ууралтуул-жа дэбтээһэн һолоомо эдинэ. Мүн һаамхай үнеэд үдэртөө бүлеэдхэг-дэһэн, хужартай, дабһатай уһаар 3 дахин уһалагдана. Тиихэдэ үдэ багта Борис үнеэдээ газаа сэбэр агаарта гаргажа, дал соохи бай-рыень һайса сэбэрлэжэ байдаг юм.

Иигэжэ оролдосотойгоор ажалла-һанайнгаа ашаар Борис Бадмаев үнгэрһэн жэл үнеэн бүриһөө 1700 литр һү һааха гэһэн уялгаяа нэрэ-тэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ, ВЛКСМ-эй XIX-дэхи областной конферен-циие ажалай амжалтаар угтаа һэн. Мүн өөрөөшье делегат боложо ерэ-һэн байна.

Һаалишан Борис энэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 2100 литр һү һаахаб,—гэжэ мэдүүлбэ.

М. Гончиков.

АНАТОЛИЙ БИДЭ ХОЁР МҮРЫСЭНХЭЙБДИ

Би 1952 ондо колхозой малай фермэдэ ерэжэ, һаалишанаар ажаллажа эхилээ һэм.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо табан жэл үнгэрөө. Энэ сагай туршада манай колхозой һаалишад нилээд ехэ ам-жалта туйлаа. 1957 оной декабриин 20-ной мэдээгээр нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 2170 литр һү һаажа, республика соогоо түрүүлжэ гараа. Манай комсомол-залуушуулай фермын һаалишад ле-нинскэ комсомолойнгоо 13-дахи съездые үндэр бүтээсэтэй ажалаа-раа угтахын тулада социалистиче-скэ мүрысөө дэлгэрүүлээд, үнеэн бү-риһөө 2193 литр һү һаажа, дам-жуулгын Улаан вымпел абанхай. Декада бүхэнэй үнгэрхэдэ ажалай-мнай дүн гаргагдана.

Би һаалишан, комсомол Анатолий Николаевтай мүрысэдэгби. Декаб-риин дүнгөөр Анатолий намда ар-баад литрээр булигдаа.

Гэхэтэй хамта Анатолий намһаа ехэ һү һааха гэжэ тон зоримгой-гоор ажаллана. Сэхынь хэлэхэдэ, Анатолий эсэхэ сусахые мэдэдэггүй, ехэ оролдосотой ажалша хүбүүн юм. Тиимэ хадаа минии урда орохо-доошье болохо. Теэд, би баһал бу-лигдаха дурагүйб. Мүнөө сүүдхэдээ үнеэн бүриһөө 10 литр һү һаанаб. 1958 ондо үнеэн бүриһөө 3100 литр һү һааха гэжэ Анатолий бидэ хоёр мүрысэнхэйбди.

Мүнөө бидэ сүүдхэдээ 5 кило-грамм үбһэ, 2 килограмм зелёнко, 20 килограмм силос, бүлеэн уһанда дэбтээгдэһэн 4 килограмм һолоомо үнеэн бүхэндөө үгэнэбди.

Л. Петрова, Прибайкальска аймагай Лазогой нэрэмжэтэ колхозой һаалишан.

КПСС-эй ЦК-гэй декабрьска Пленумэй шиидхэбэринүүдые бодотоор бэелүүлэе

(Областной, Улан-Удын городской партийна организацинуудай эдэбхитэдэй суглаанhаа)

Областной, Улан-Удын городской партийна организацинуудай эдэбхитэдэй суглаан Улан-Удэ городто боложо, КПСС-эй ЦК-гэй декабрьска Пленумэй дүнгүүдые зүбшэн хэлсээ. Партиин обкомой секретарь нүхэр **А. У. Хахалов** энэ асуудалаар элидхэл хэhэн байна.

— Коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэнэрэй Зүблөөнүүдэй дүнгүүд тухай, СССР-эй профессиональна союзуудай хүдэлмэри тухай КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй баталан абаhан тогтоолнууд дэлхэйн коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй хүдэлөөе саашадань бүри эмхитэй болгохо хэрэгтэ, КПСС-эй, манай ороной бүхы ажалшадай ажал-ябуулгада, коммунистическэ байгуулалтын агууехэ хэрэгтэ шэнэ амжалтануудые туйлаха ябадалда угаа ехэ удхашанартай, —гэжэ элидхэлшэ хэлээ.

— Московско Зүблөөнүүдэй баталан абаhан документнүүдые —Деклараци болон эб найрамдалай Манифестые бүхы коммунистнууд, бүхы совет арад угаа ехээр hайшаагаа.

Партийна организацинуудай зорилго юуб гэхэдэ, коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэдэй Зүблөөнүүдэй удхашанарые, тэндэ баталан абтаhан документнүүдэй удхые партиин бүхы гэшүүдтэ, манай республикын ажалшадта үргэнөөр тайлбарилан ойлгуулха, тиигэжэ коммунистическэ байгуулалтын зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлгэдэ ажалшадые элсүүлэн эмхидхэхэ, советскэ патриотизмын, пролетарска интернационализмын, эб найрамдалда дуратай бүхы арадуудтай хани барисаатай байлгын үзэл сурталаар тэдэниие улам hайнаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэй.

СССР-эй профессиональна союзуудай хүдэлмэри тухай КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй баталан абаhан тогтоол коммунистическэ байгуулалтын зорилгонуудые амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ ехэ удхашанартай гэжэ элидхэлшэ саашань хэлээ. Профсоюзууд ажалшадай дунда олон янзын эмхидхэлэй, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулдаг байгаа, ябуулнашье. Зүгөөр тэдэнэй хүдэлмэридэ үшөө олон дутуунуудай бии байhые партиин ЦК-гэй Пленум тэмдэглээ. Иимэ дутуунууд манай республикын профсоюзна организацинуудай хүдэлмэридэ баhал бии гээшэ.

Зарим профсоюзна организацинууд үйлэдбэриин зүблөөнүүдые үнгэргэжэ, тэдээн дээрэ ажахын асуудалнуудые үргэнөөр зүбшэн хэлсэжэ, үйлэдбэриие хүтэлбэрилгэдэ хүдэлмэришэдые эдэбхитэйгээр хабаадуулха хэмжээ үшөөл дутамагаар абадаг байна. Олон профсоюзна организаци социалистическэ мүрысөө ёhо тэдыгээр эмхидхэдэг, социалистическэ уялгануудай абтаhанай hүүлээр тэдэниие дүүргэхын тулада эмхидхэлэй хүдэлмэри хэдэггүй байна. Иимэ баримтанууд, жэшээлхэдэ, Тимлюйскэ цементын заводой профсоюзна организацида үзэгдэнэ. Үнгэрhэн жэлэй эхиндэ эндэхи цехүүд болон бригаданууд социалистическэ уялгануудые абаhан байгаа. Зүгөөр тэдэнээ дүүргэхын тулада таарамжатай эрхэ байдал бии болгогдоогүй. Тэрээнhээ уламжалан уялгануудынь дүүргэгдэнгүй үлэhэн байха юм.

Иимэ дутуунууд Зэдын комбинадай, Галуута-Нуурай рудоуправлениин, хэдэ хэдэн леспромхозуудай профорганизацинуудай хүдэлмэридэ үзэгдэнэ. Манай экономическа районой олон предприяти хоорондоо мүрысэдэг. Гэбэшье, договорнуудаа шалгадаггүй. Тиихэдэ облпрофсовет, союзуудай обкомууд энэ хэрэгые өөhэдынгөө гарта абадаггүй байха юм.

Олон предприятинуудта үйлэдбэриин зүблөөнүүд хэрэгсээгдэдэггүй, тэдэниие бэлэдхэл багатайгаар үнгэргэдэг байна. Хүдэлмэришэдэй оруулhан дурадхалнуудые ажахын хүтэлбэрилэгшэд заримдаа хэрэгсээдэггүй. Илангаяа мяханай комбинадта, судна заhабарилгын заводто, олон МТС-үүд болон «Забайкаллес» комбинадай предприятинуудта үйлэдбэриин зүблөөнүүд муугаар үнгэргэгдэнэ.

Профсоюзна организацинууд үйлэдбэриин зүблөөнүүдые үнгэргэхэ хэрэг hайнаар эрхилдэг болохо, ажахын зорилго дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ тэдэнэй үүргэ дээшэлүүлхэ ёhотой.

Уралан нарижуулгын, ухаалан зохёолгын хүдэлмэри эрхилхэ талаар профсоюзна организацинуудай хүдэлмэридэ бии байhан дутуунууд тухай элидхэлшэ саашань хэлээ. Галуута-Нуурай рудоуправлениин, МТС-үүдэй профсоюзна организацинууд энэ хүдэлмэри даншье hулаар эрхилнэ. Зорилго юуб гэхэдэ, тус хүдэлмэридэ хүдэлмэришэд болон инженер, технигүүдые профорганизацинууд олоор хабаадуулжа, ажалай арга боломжонуудые элирүүлгэдэ, техникые, үйлэдбэриин технологи болон эмхидхэлые нарижуулан hайжаруулгада тэдэнэй үүсхэл эдэбхиие зорюулха, үнэтэ дурадхалнуудые ажалда хэрэглэхын хойноhоо хиналта бэелүүлхэ, хойрог нобшо, хойшо буляалдадаг ябадалнуудтай тэмсэхэ ёhотой.

Хүдэлмэришэд болон албахаагшадай ажалай болон ажаhуудалай эрхэ байдал hайжаруулха талаар профсоюзуудай үмэнэ КПСС-эй ЦК-гэй Пленум ехэ зорилго табяа гэжэ элидхэлшэ хэлээ. Гэбэшье, ажахын зарим хүтэлбэрилэгшэд хүдэлмэришэдэй ажалай болон ажаhуудалай эрхэ байдал hайжаруулха тухай багаар оролдодог, тус хэрэгтэ hомологдоhон мүнгэ зөөри хэрэглэдэггүй, ажал тухай хуули ёhо эбдэдэг байна. Эдэ бүгэдэтэй профорганизацинууд заримдаа эбсэдэг ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй үмэнэ шанга эрилтэ табидаггүй байха юм. Ажалай эрхэ байдал hайжаруулха хэрэгтэ зорюулагдаhан 300 мянга шахуу түхэриг ПВЗ-дэ нёдондо хэрэглэгдэнгүй үлэhэн байна. Гэхэтэй хамта, заводой хэдэн цехүүдтэ ажаллахада таарамжатай эрхэ байдал бии болгогдодоггүй.

Тимлюйстрой, Бурмонголстрой трестнүүдэй барилгын организацинуудта, илангаяа ой модоной промышленностиин хэдэ хэдэн предприятинуудта ажалай эрхэ байдал hайжаруулха, усалталгаhаа hэргылхэ хэмжээ абаха тухай хуули ёhон сахигдадаггүй, хүдэлмэриин сагай дүүрэhэнэй hүүлээр хүнүүдые ажалдань үлөөдэг, амаралтын үдэр hэлгэдэг баримтанууд үзэгдэнэ.

Ажал тухай хуули ёhо сахихын хойноhоо гүрэнэй хиналта хэхэ, ажалай эрхэ байдал hайжаруулхын хойноhоо олониитын хиналта бэелүүлхэ эрхээ профорганизацинууд хүсэдөөр бэелүүлхэ ёhотой. Профсоюзуудай хэhэн иимэ эрилтэнүүдые партийна организацинууд али болохоор дэмжэхэ уялгатай. Гэр байрын, культурно-ажаhуудалай байшангуудые бариха талаар парти, правительствын хараалhан асари ехэ программые бэелүүлгэдэ профорганизацинууд эдэбхитэйгээр хабаадаха, тус тустаа гэр барилгада ажалшадые эмхидхэхэ үүргэтэй гэжэ элидхэлшэ хэлээ.

Худалдаа наймаанай, ниитын эдээ хоолой предприятинуудай хүдэлмэриин хойноhоо саг үргэлжын хиналта бэелүүлжэ, тэдэнэй хүдэлмэриин дутуунуудые зайсуулха, ажалшадые хангалга hайжаруулха гээшэ профорганизацинуудай шухала зорилго болоно.

Ажалшадай дунда хүмүүжүүлгын, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри hайжаруулха талаар профорганизацинуудай үмэнэ табигдажа байhан зорилгонууд тухай нүхэр Хахалов удаалуулан хэлээ. Энэ хүдэлмэридэ дутуунууд олон. Илангаяа профсоюзна клубуудта, Культурын ордонуудта культурно-ниитын хүдэлмэри hулаар эмхидхэгдэнэ. СССР-эй хүдэлмэришэн ангиин алдарта заншалаар, ажалда коммунистическэ ёhоор хандадагаар залуу хүдэлмэришэдые хүмүүжүүлхэ, үнинэй хүдэлмэришэдэй дүршэлые залуушуулда дамжуулха хэрэгтэ профорганизацинууд анхарал багаар табина.

Профорганизацинуудай эмхидхэлэй хүдэлмэридэ, илангаяа профсоюзна эдэбхитэдтэй ябуулдаг хүдэлмэридэ дутуунууд олон гэжэ элидхэлшэ хэлээ. Профсоюзай олон райкомууд үшөөл hулаар хүдэлмэрилнэ. Тэдэ эдэбхитэй шударгы хүдэлмэрилэгшэдөөр үшөөл хангагданагүй. Профорганизацинуудта шүүмжэлэл hулаар дэлгэрүүлэгдэнэ. Республикын предприятинуудай, эмхи зургаануудай 20 мянга гаран хүдэлмэришэд, албахаагшад профсоюзай гэшүүд болоогүй байhаар.

Профсоюзна организацинуудай ажал-ябуулга бүри hайнаар хүтэлбэрилдэг болохо, коммунистическэ байгуулалтада тэдэнэй үүргые дээшэлүүлхэ талаар партийна комитедүүдэй, партийна эхин организацинуудай үмэнэ табигдажа байhан зорилго тухай нүхэр Хахалов элидхэлэйнгээ түгэсхэлдэ хэлээ.

Нүхэр Хахаловай элидхэл тушаа 10 хүн үгэ хэлээ.

Коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэдэй московско Зүблөөнүүдэй дүнгүүдые, мүн тэдээн дээрэ баталан абтаhан документнүүдые — Деклараци болон эб найрамдалай Манифестые манай районой ажалшад республикынгаа бүхы ажалшадтай хамта ехээр hайшаагаа. Тэдэнэр КПСС-эй ЦК-гэй декабрьска Пленумэй шиидхэбэринүүдые мүнөө ехээр hонирхон шудалжа байна гэжэ КПСС-эй Октябрьска райкомой секретарь нүхэр **Оглоблин** үгэ хэлэхэдээ тэмдэглэбэ.

Районой предприятинуудай партийна болон профсоюзна организацинууд 1957 оной дүнгүүдые гаргаха, коллективнэ договорнуудай дүүргэлтые шалгаха, мүн 1958 ондо бэелүүлэгдэхэ эмхидхэлэй-техническэ хэмжээнүүдые зохёохо, коллективнэ шэнэ договор баталха хүдэлмэри мүнөө хэжэ байна. Ажалшадай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри эрид hайжаруулхыень советскэ профсоюзуудhаа КПСС-эй ЦК-гэй Пленум эрилтэ хэhэн байна. Октябрьска районойдомнай культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд тон үсөөн. Тээрмын комбинадай хуушан клуб ехээр үмхирhэн дээрэhээ хаагдаhан байха юм. Республикын хилээмэнэй продуктнуудай управлени энээн тушаа hаналаа табидаггүй, шэнэ клуб бариха мүнгэ зөөри үгэдэггүй байна гэжэ нүхэр Оглоблин саашань шүүмжэлээ.

— Заводой хүтэлбэрилэгшэд коллективнэ договорой ёhоор өөhэдтөө даажа абаhан уялгануудаа заримдаа дүүргэдэггүй, — гэжэ Улан-Удын паровозо-вагонно заводой профсоюзай завкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Таловирко** тэмдэглээ. — Заводой хүдэлмэришэнэй городогто хубсаhа сэбэрлэхэ мастерской нээхэ, цехүүдтэ эхэнэрнүүдэй ариг сэбэр сахиха таhаг эмхидхэхэ гэжэ хараалагдаhаар хоёр жэл болоhон байбашье, мүнөө хүрэтэр нээгдээгүй байhаар.

Заводой болон цехүүдэй хүтэлбэрилэгшэд ажалай үдэрэй дүүрэhэн хойно хүдэлмэришэдые үлөөжэ хүдэлмэрилүүлдэг. Үнгэрэгшэ жэлдэ 20 мянга гаран час соо иимэ ажал хэгдэhэн байха юм. Энэ ушар транспортна цехтэ илангаяа ехээр үзэгдэдэг байгаа. Теэд иимэ буруу ябадал гаргахагүй гэhэн эрилтэ завкомой зүгhөө цехүүдэй хүтэлбэрилэгшэдтэ, илангаяа транспортна цехын начальник нүхэр Бурыгинда хэхэдэнь заводой партком тэрэнииень дэмжэдэггүй.

Профсоюзна организацинуудта туhалжа байха, тэдэниие дэмжэхэ гэhэн эрилтэ партиин ЦК-гэй декабрьска Пленум партийна организацинуудай үмэнэ табиhан байна. Гэбэшье, манай заводто заводой профсоюзна организациин абажа байhан хэмжээ-ябуулгануудые цехүүдэй партийна организацинууд заримдаа дэмжэдэггүй. 1958 ондо шэнэ барилга хэхын тулада нёдондоной-хиhоо баға мүнгэ зөөри Зам харилсаанай министерство hомолоо гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглэбэ. Байрын барилга хэхын тулада заводто мүнгэ hомолхо хэрэгтэнь туhалхыень партиин обкомые болон республикын Министрнүүдэй Соведые нүхэр Таловирко үгынгөө түгэсхэлдэ гуйгаа.

— Техническэ дэбжэлтэ туйлахын, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхын, үйлэдбэриин даалгабаринуудые дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ профсоюзна организацинуудай үүргые али болохоор дээшэлүүлхэ гэhэн зорилго партиин ЦК-гэй декабрьска Пленум табиба,— гэжэ Облпрофсоведэй секретарь нүхэр **Гаськов** хэлээ. — Теэд социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргаха, үйлэдбэриин зүблөөнүүдые үнгэргэхэ үүргэhээ холодуулагдашаhан зарим профсоюзна комитедүүд манайда бии. Иимэ ушар Нарhатын МТС-тэ үзэгдэhэн байна. Дурсагдаhан хүдэлмэриие партийна организацинууд бүрин өөhэдтөө даажа абаад, тэрээндэ профсоюзна организацинуудые хабаадуулнагүй.

Ямар нэгэн предприятиин үйлэдбэридэ хабаатай асуудалнуудай партиин горкомууд болон райкомуудта зүбшэн хэлсэгдэхэдэ профсоюзна организацинуудай ажал-ябуулгада анхарал багаар хандуулагдана, эдэ заседанинуудта профсоюзна хүдэлмэрилэгшэд уригданагүй.

Хүдөө нютагуудта, илангаяа МТС-үүд болон совхозуудта олон профсоюзна организацинууд хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Теэд партиин айкомууд профсоюзна эдэбхитэдэй зүблөө зарладаггүй, профсоюзна хүдэлмэрилэгшэдэй үмэнэ тодорхой зорилго табидаггүй байhаар. Энэ талаар партиин обкомой секретарьнуудшье жэшээ харуулдаггүй гээшэ. Тэдэнэр облпрофсоведэй, профсоюзуудай обкомууд болон завкомуудай хүдэлмэрилэгшэдые урижа хөөрэлдэдэггүй, заабари захяа үгэдэггүй байха юм.

— Социалистическэ мүрысөө эмхидхэлгэдэ профсоюзна комитедүүд заримдаа ёhо тэдыгээр хандадаг,— гэжэ түмэр замай Улан-Удын отделениин райпрофсожой түрүүлэгшэ нүхэр **Курнос** заагаа. Замай отделениин предприятинуудта газаа талаhаань харахада мүрысөө яhала гэмгүйгөөр эмхидхэhэн шэнги байха юм. Жэшээлхэдэ, уялганууд абтанхай, мүрысөөнэй дүн hара бүридэ гаргагдадаг, показателиин доска, хүндэлэлэй дэбтэр, дамжуулгын улаан вымпел бии. Зүгөөр, хүдэлмэришэн бүхэнэй абаhан уялгануудаа дүүргэхэ, хүдэлмэридэ тохёолдоhон дутуунуудые зайсуулха талаар эмхидхэлэй хүдэлмэри hулаар ябуулагдадаг.

Отделениин предприятинуудта үйлэдбэриин зүблөөнэй орондо ойр зуура хөөрэлдөөн боложо, ажахын хүтэлбэрилэгшэд хүнүүдтэ даалгабари болон захяа үгөөд дүүргэдэг ушар олон үзэгдэдэг. Зүгөөр, үйлэдбэридэ хамаатай тон шухала асуудалнуудые үргэнөөр зүбшэн хэлсэжэ, hанамжанууд тухайгаа hайса хөөрэлдэдэггүй байна. Ажахын хүтэлбэрилэгшэд профсоюзна организацинуудай абаhан хэмжээнүүдые ехэнхидээ тоодоггүй гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ.

— hургуулинууд болон ажалай резервын училищинуудые дүүргэжэ гараhан залуу хүдэлмэришэдтэ промышленна предприятинууд болон барилгануудта культурно-ажаhуудалай талаар таарамжатай эрхэ байдал бии болгогдоногүй — гэжэ ВЛКСМ-эй обкомой секретарь нүхэр **Заиграев** хэлээ. Залуушуулай хамтын байрада залуу хүдэлмэришэдэй культурнаар амарха эрхэ байдал бии болгохо тухай мяханай комбинадай, Бурмонголстрой трестын профсоюзна организацинууд анхарал үшөөл багаар табина.

Олон профсоюзна организацинууд спортивно-ниитын, оборонно хүдэлмэри эмхидхэлгэдэ мүнгэ hомолоод лэ хизаарладаг. Харин ниитын элдэб хэмжээ-ябуулгануудые эмхидхэдэггүй байна. Нилээд олон профсоюзна комитедүүд дурсагдаhан хүдэлмэридэ hомологдоhон ехэ мүнгэ зөөриие хэрэглэдэггүй гү, али ондоо хэрэгтэ гаргашалдаг байна.

Зарим профсоюзна клубууд, жэшээлхэдэ, уhанзамшадай, механизированнэ шэлэй заводой болон бусад зарим клубууд кино харуулаад, хатарай вечер үнгэргөөд хүдэлмэрээ хизаарладаг гэжэ нүхэр Заиграев шүүмжэлбэ.

Профсоюзна хүдэлмэрилэгшэдтэ ажахын болон партийна хүтэлбэрилэгшэдэй зүгhөө буруугаар хандадаг баримтанууд бии гэжэ хүдөө ажахын хүдэлмэришэд болон албахаагшадай профсоюзай обкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Мельничук** хэлээ. Эдэ хүтэлбэрилэгшэд профсоюзуудай тоосоото-hунгалтын суглаанууд дээрэ байдаггүй, тэндэ дэлгэрhэн шүүмжэлэл шалгадаггүй байха юм. Жэшээлхэдэ, Сэлэнгын совхоздо болоhон профсоюзна конференци дээрэ совхозой директор, тэрэнэй орлогшо, партийна организациин секретарьшье байгаагүй. Теэд конференциин делегадууд совхозой хүтэлбэрилэгшэд тушаа олон шүүмжэлхы ажаглалтануудые хэhэн байгаа.

Кяхтын гуталай фабрикын хүдэлмэришэн нүхэр **Мазурин** предприятимнай түүхэй эд болон материалнуудаар дутамагаар хангагдана гэжэ тэмдэглээ. Нютагай промышленностиин болон коммунальна ажахын хүдэлмэришэдэй профсоюзай обком, мүн облпрофсовет энэ ушарта анхарал, табижа, республикын нютагай промышленностиин министерствээр дамжуулан тус дутагдалые зайсуулха хэмжээ абаха ёhотой гэжэ үгэ хэлэгшэ заагаа.

Ажахын болон культурна байгуулалтада манай республикын профсоюзна организацинууд hүүлэй үедэ бүри ехэ үүргэ дүүргэдэг боложо байна. hүүлэй хоёр жэлэй турша соо профсоюзай гэшүүдэй тоо 14 мянган хүнөөр олон болоо. Мүнөө республика дотор профсоюзай гэшүүд хамта дээрээ 140 гара мянган хүн болонхой. Гэбэшье, профсоюзна организацинуудай хүдэлмэридэ горьтой дутуунууд бии. Тэдээн тухай КПСС-эй ЦК-гэй декабрьска Пленум зааhан байна гэжэ облпрофсоведэй түрүүлэгшэ нүхэр **Шевченко** хэлэбэ.

Олохон профсоюзна организацинуудай горьтой дутуунь гэхэдэ, тэдэнэр олониитэтэй холбоо багатай. Имагтал штатна хүдэлмэрилэгшэдэйнгөө хүсөөр бүхы хүдэлмэрээ хэхэ гэжэ оролдодог. Жэшээлхэдэ, барилгын материалнуудай промышленностиин хүдэлмэришэдэй союзай обком штатна хүдэлмэрилэгшэдөөр яhала олон юм. Гэбэшье, обкомой түрүүлэгшэ нүхэр Николаев эдэбхитэдтэ түшэглэн, тэдэнээр дамжуулан хэмжээ ябуулгануудые абахын орондо шэнэ тушаалнуудые нэмэжэ үгэхэ тухай асуудал табидаг байна.

Ажахын хүтэлбэрилэгшэд, тусхайлбал, ПВЗ-гэй болон бусад зарим предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд, коллективнэ договорнуудай олон пунктнуудые дүүргээгүй. Энэ юун дээрэhээ болооб гэхэдэ, партийна организацинуудай зүгhөө тэдэндэ эрилтэ багаар хэгдэнэ. Партийна организацинууд хамагай түрүүндэ профсоюзна хүтэлбэрилхы тушаалда hунгагдаhан коммунистнуудаар дамжуулан профсоюзуудые хүтэлбэрилдэг гээшэ. Тиимэhээ партийна организацинууд профсоюзна хүдэлмэриин байдалай түлөө иимэ коммунистнуудhаа эрилтэ хэхэ, даалгагдаhан хэрэгэйнгээ түлөө тэдэнэй харюусалгыень дээшэлүүлхэ зэргэтэй гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглээ.

Коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэдэй зүблөөнүүдэй дүнгүүдые, энэ зүблөөндэ хабаадаhан КПСС-эй делегациин ажал-ябуулгые нэгэн hаналаар hайшааhан тогтоол партийна эдэбхитэдэй суглаан баталан абаа. Манай Эхэ ороной ажахые болон культурые хүгжөөн дэбжээхэ хэрэгтэ профессиональна союзуудай үүргые саашадань дээшэлүүлхэ тухай КПСС-эй ЦК-гэй декабрьска Пленумэй тогтоолые хүсэдөөр бэелүүлхын тулада областной болон Улан-Удын городской партийна организаци бүхы хүсэ шадалаа зорюулха гэжэ КПСС-эй Центральна Комитедые партийна эдэбхитэдэй суглаан найдуулаа.

МУХАРШЭБЭРЭЙ АЙМАГАЙ „ПУТЬ ЛЕНИНА" КО[ЛХОЗОЙ] ХОНИШОД ДЕКАБРЬДА ХУРЬГАЛЬАН 200 Х[ОНИ] ОРООНДО ОРУУЛБА

НҮХЭД ХОНИШОД! Абаhан уялгая[а] дүүргэхын түлөө мүнөө хурьгалhан хон[и] hубайрhануудые, түлгэнүүдэээ түргэнэ[эр] үрэжүүлэе!

Хусануудаа hайнаар харууh[ан]

Зэдын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо ниитын ажахын тогтоhонhоо хойшо ямаршье ажалда хүдэлхэдөө хододоо hайн жэшээ харуулжа, урагшаа hанаатай ябаhандаа Түдэб Мункуев элдин Борьёо нютагтаа эгээл хүндэтэй хүнүүдэй нэгэн болонхой. Үндэр наhатай болобошье нүхэр Мункуев, хүнгэн, ажал хэжэ ябаhан зандаа. hүүлэй гурбан жэлэй туршада колхозойнгоо эгээл үнэтэ мал—үүлтэртэ хусануудые харадаг. Хусануудынь ходоодо тобир тарган, хүсэ шадал hайнтай байжа, хонидые искусственна аргаар ороондо оруулхада урагшатай байдаг.

Түдэб Мункуев жэл бүри хусануудтаа hайн шанартай тэжээл, ногоон зандань шэмэтэйгээр абтаhан витаминна үбhэ бэлдэдэг юм. Хусануудайнгаа байра сэбэр, дулаан байлгадаг.

Энэ жэлдэ нүхэр Мункуев хуса бүриhөө 7 килограмм үлүүтэй нооhо хайшалжа, түсэбөө үлүүлэн дүүргэhэн байна.

1957 оной 11 hара соо Түдэб Мункуев 1150 ажалта үдэр олоо. hүүлэй 8 жэлдэ hайн ажалайнгаа түлөө нүхэр Мунк[уев] ... хони, 10 үхэ[р] ... лай нэмэлтэ бо[лон] ... ри абаhан ... юм.

Мүнөө ула[ан] ... нойхидой үү[лтэр] хонидые олоо[р] ... зэлүүлхэ гэж[э] ... хада Түдэб хо[ни] ... хусануудаа ... hайнаар хар[уулжа] ... жа, январь-ф[евраль] hарануудта ... ороондо хэрэг ... бэлэн болгон[хой].

Д. Цырем[...]

50.000 болгохобди

Манай совхозой хонишод 1958 ондо 100 эхэ хонин бүриhөө 150 хурьга абахаар шиидэнхэй. Тиигэжэ ойрын 2—3 жэлдэ хонидойнгоо тоое 50 мянган толгой хүрэтэр олошоруулхаар хараалнабди.

Энэ ямар аргаар туйлагдахаб гэхэдэ, хонидые жэл соо хоёр дахин хурьгалуулха байнабди. Мүнөө совхозоймнай отарануудта үнинэй ажаллажа байhан дүршэлтэй хүнүүд олон. Хонишод, малшадай байра байдал нилээдгүй hайжараа.

Гэхэ зуура, хонидой үүлтэр hайжаруулхын түлөө бага хүдэлмэри хэгдэнэ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Хонидойнгоо тоое олошоруулхатаяа хамта үүлтэрыень hайжаруулха шухала. Читынхидтэл адли хонин бүриhөө 4,5—5 килограмм нооhо хайшалжа шадаха аргатайбди. Манай эндэхи эрхэ байдалда таарамаар hайн үүлтэрэй хонид би болгогдохо ёhотой. Энээнэй түлөө хонишод бүхэн тэмсэхэ уялгатай гээшэ. Совхозоймнай хонидой олонхинь нютагай үүлтэрэй юм.

Хониднай үүлтэртэ, hайн хусануудай үрөөр үрэжүүлэгдэжэ байhаар үнихэнэй. Теэд hайн үрэ дүн туйлагданагүй. Искусственна аргаар үсөөн хонин үрэжүүлэгдэнэ. 1958 онhоо эхилээд хонидоо бултыень искусственна аргаар үрэжүүлдэг болохобди. Тэрэнэй түлөө хонишодые искусственна аргаар үрэжүүлгэ хэжэ hургаха болонобди. Тиихэдэ хонид нооhонойнгоо шанараар жэл бүри илгагдажа байха ёhотой. Хабар, май hарада хонидоо нооhонойнь шанараар илгадаг hаа бүри hайн hэн.

Хонидто шэмэтэ тэжээл үгэхэ шухала. Үбэлэй шэмэрүүн хүйтэн сагта хонид зүдэржэ муудадаг. [...] сүүдхэдээ адагынь 150—200 [...] силос үгтэдэг hаа, hайн бэлэй[...] онhоо эхилээд совхозоймнай [...] бүхэндэ силос дарагдаха юм. [...] зарим областьнуудта зелёнк[о] [...] ряад, тэрэнээ сабшангүйгөөр [...] жо, тэндээ хонидоо адуулдаг [...] шээриин газараар бага колхоз[...] хозуудта иимэ тарилга бүриш[...] рэгтэй. Юуб гэхэдэ, хаба[...] поли дээрэ бэлшээгдэ[...] гаргаша багатай болохо бшуу[...]

Үбэлэй хүйтэн болоходо [...] отарын хонид уhалагдаха [...] гагүйдэнэ. Зарим газарта [...] малтагданагүй, худагуудай бии[...] башье, уhа гаргалга онhож[о] лагданагүй. Үбэлдөө хонидые у[...] hанай хэрэггүй гэжэ зарим хү[...] хэлсэдэг. Энэ ехэ буруу. Яаха[...] гэхэдэ, саhанай уhанда ямар[...] минеральна зүйлнүүд байда[...] Энээнhээ боложо хонидой н[...] багаар ургадаг, хабар болох[о] ноhониинь гээгдэжэ захалдаг [...] юм. Үбэлдөө хонид заал hаа үд[...] хоёр дахин уhалагдаха ёhотой. [...] хурьгалаад байhан хонидто [...] бүлеэдхэжэ уулгаха зэргэтэйбди.

Манай совхозой ахалагша хони[...] Ш. Цыбиковэй отарынхид Б[...] Брянка, Капчеранка гэжэ газар[...] даар нүүжэ байгаад хонидоо ад[...] даг. Энэ отарын хонид саг үргэ[...] үзүүр ногоондо, хагданда бэлш[...] дэдэг дээрэhээ тобир тарган бай[...] нооhо ехээр үгэдэг юм.

Совхозой хонишод абаhан уял[га] я дүүргэхын түлөө эршэмтэй[...] ажаллажа эхилээ.

А. Тугаринов, «Эрд[...]» совхозой главна зоотехник.

Хонидоо хэнзэлүүлхэмнай

Хонидоо үбэлэй сагта хурьгалуулаад, дахин хэнзэлүүлхэ тушаа Хориин аймагай «Улаан Одон» колхозой хонишодой республикын бүхы хонишодто хандаhан бэшэгые бидэ ехээр hайшаанабди. Хонидоо олоор хэнзэлүүлжэ шадабал, жэл соо тоо толгойень 1,5—2 дахин олошоруулжа болохо байна.

Хориинхидай жэшээгээр манай колхозой хонишод социалистическэ уялга абажа, 100 эхэ хонин бүриhөө 150 хурьга абахаар шиидээ. Манай отарынхид хонидоо декабрь, январь, февраль hаранuudта хурьгалуулха юм. Мүнөө хэнзэ хурьгад абтажа, зуун эхэ хонин бүриhөө 176 хурьган абтаа.

Үбэл хурьгалhан хониднай зунай сагта түрэхөөр ороондо табигдахань. Мүнөө энэ хүдэлмэри хэгдэжэ эхилэнхэй. Ахалагша хонишон нүхэр Соловьёвой отарынхид ноябрь hараhаа эхилээд хурьгадые абажа байна. Мүнөө энэ отарынхид хонидоо үрэжүүлжэ захалаа. Колхозой отарануудта hүүлэй мэдээгээр 200 хонин ороондо оруулагдаад байна.

Отарымнай хонид хүсэ шадалаар hайн. Хонидоо намарай сагта hайн бэлшээридэ ябуулжа адуулаабди. Хонидоймнай байра hайнаар заhабарилагданхай. Хонидой хото хорёое колхозой дархашуул заhабарилжа үгөө. Хажуу тээнь барилга хэжэ, хорёогоо нилээдгүй уу[...] болгообди. Хурьгадай байха ба[...] дулаалагдажа заhабарилагдаа, х[...] магуудаар хашалтанууд олоор х[...] дэнхэй. Отарымнай хашаа соо 2-[...] hарада бардам хүрэхөөр үбhэн, [зе]лёнко, hолоомо зөөгдэнхэй. 60 ш[...] хуу центнер набшаhата тэжээл бэ[...] дэгдэжэ абтанхай.

Хонидоо үдэртөө хоёр дахин уhа[...] набди. Газаамнай худаг малтагда[н]хай. Уhыень насосоор татуулжа, х[о]нидоо уhалнабди. Хурьгалhан хони[н] бүридэ үдэртөө 200 грамм овёс ү[...] тэнэ, минеральна тэжээлээр дута[...] нагүйбди. Дулаан үдэрнүүдэй бол[...] ходо хонидоо хэдэн часаар бэлшэ[э]ридэ гаргажа, сэбэр агаарта ябуул[...] набди.

Хурьгаднай ехэ багаараа илга[...] дажа, hүниндөө эхэтээ суг хонод[...] юм. hая хурьгалhан хонидтоо уh[...] бүлеэдхэжэ уулганабди. hүөөр ба[...] хонидой хурьгадые ондоо hүтэй х[о]нидто табижа хүхүүлдэгбди.

Мүнөө манай отарынхид хурьга[...] даа нэгэшье толгой гарзада оруу[...] лангүйгөөр түлжүүлхээр, бүхы хони[...] доо тобир тарганаар ондо оруулхаар шиидэнхэй. 1958 ондо хонидоо зу[...] най сагта олоор хэнзэлүүлжэ, 10[0] эхэ хонин бүриhөө 168 хурьга абажа түлжүүлхэбди.

М. Гороховский, С. Гороховский, Мухаршэбэрэй аймагай «Путь Ленина» колхозой хонишод.

Редакцида ерэһэн бэшэгүүд

БИДЭНЭРЭЙ ЗОРИЛГО

СССР-эй Верховно Соведэй Хандалтай танилсаад байхадаа, манай колхозой һаалишад 1958 ондо һү һаалгаяа 1957 онойхиһоо 5 дахин дээшэлүүлхэ гү, али үнеэн бүхэнһөө 1600-1600 литр һү һааха уялга абаба.

Энэ уялгаяа дүүргэхын түлөө һаалишан бүхэн эдэбхитэйгээр тэмсэжэ байна. Нэн түрүүн бидэнэр үбэлдөө зуһайхиһаа дутаагүй һү һааха зорилго табяабди. Үнеэдэй харууһа ба эдеэлүүлые һайнаар эмхидхэбэл, үбэлэйшье сагта һү ехээр һааха болохо гэжэ манайшье аймагай, республикын түрүү һаалишадай дүй дуршэл харуулаа. Энэ дүй дуршэлые хэрэглэхэ гэжэ манай гүүртынхид шиидээд, мүнөө һү һаалгаяа үдэр бүри дээшэлүүлхэ хэмжээ абажа байна.

Манай гүүртэдэ нютагай үүлтэрэй 98 үнеэн бии. Эндэ 5 һаалишан —19-20 үнеэ даажа абанхай. Намартаа олонхи үнеэднай шэргээд, мүнөө һая жэгдэрэн түрэжэ байна. Тиин үнеэдэй уянда харуулагдаха һаа хойшо һү һаалгамнай түргэн дээшэлжэ байна. Мүнөө үнеэн бүхэнһөө сүүдхэдээ 5 шахуу литр һүн һаагдана. Би өөрөө 6 литр һааһаб. Саашадаа үнеэдэй олоор тугаллахада һү һаалга бүри дээшэлхэ байна. Энээнийе хараадаа абажа, манай гүүртынхид үбэлдөө үнеэн бүхэнһөө хахад пүүд һү һааха зорилго урдаа табиба. Тиигэбэл, шэнэ жэлдэ абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхэ байнабди.

Үнеэдһээ һү ехээр һаахын тулада тэдэнэй эдеэлүүлгэ ба харууһыень һайжаруулха ёһотойбди. Мүнөө бидэ үнеэдтээ һайн шанартай үбһэ, зелёнко, силос болон концентрат эдюулнэбди. Мүн үнеэдээ бүлеэн уһаар уһалха байнабди.

Иигэжэ үбэлжэлгын үедэ жэл соо һү һааха түсэбэйнгөө хахадыень дүүргэхэ зорилго урдаа табинхайбди.

Дулмажап Цыдыпова, Курумканай аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой ахалагша һаалишан.

Үнеэн бүриһөө хахад пүүд һү һаана

Нютагай үүлтэрэй үнеэнһээ сүүдхэдээ хахад пүүд һү һааха гэһэн зорилгые Ярбагатайн аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой һаалишадай үүсхэлые Ждановай нэрэмжэтэ колхозой (Кудара) һаалишад халуунаар дэмжээ. Алтайн һаалишад үбэлдөө һү ехээр һаахын тулада үнеэдээ бүлеэн уһаар уһална, харууһа эдеэлүүлгыень һайжаруулна. Энээнэй ашаар һаалишад Эрдынеева, Дылыкова декабрь һара соо сүүдхэдээ үнеэн бүриһөө хахад пүүд һү һаажа байгаа. Мүнөө эдэ һаалишад сүүдхынгээ һаамые 10—12 литр болгохын түлөө тэмсэжэ байна.

С. Таханов.

Хони олоор хэнзэлүүлхэ аргатайбди

«Улаан-Одон» колхозойхидой бэлэг хадаа «Хонин ажалые саашань хүгжөөхэ, тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ тухай» партиин Центральна Комитедэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй урда табиһан зорилгые бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлхэ үүсхэл мүн болоно.

Тэдэнэр бэелүүлжэ боломоор арган бии байһание элирүүлээ. Тиимэ арга колхоз бүхэндэ, отара бүхэндэ бии гээшэ. Би 1954 онһоо хойшо хонишоноор хүдэлнэб. Хонидые бушаажа абаһан түрүүшынгээ жэлнүүдтэ хонидһоо үсөөн хурьга абадаг, бага нооһо хайшалдаг байгаа бэмди. Энэ дутагдалые хараадаа абажа, отарын хонишод хонидые эдеэлүүлгэ, харууһалга һайжаруулһан байнабди. Тиихэдээ хамагай түрүүндэ хонидтоо дутамаггүйгөөр хүрэхэ һайн шанартай тэжээл—үбһэ, зелёнко өөһэдөө бэлдээ һэмди. Тэрэнэй ашаар малай үнгэрэгшэ үбэлжэлгэ һайнаар үнгэргэгдөө һэн.

Хүшэ һайнтай малай үрэжэл һайнтай, нооһо ехэтэй байдагынь элитэ. Тиимэһээ бидэ 1957 ондо хонин бүриһөө 3 килограмм нооһо хайшалһан байгаабди.

Хонидые жэлдээ хоёр дахин хурьгалуулха гэһэн Хориин аймагай «Улаан Одон» колхозой хонишодой уряада харюу болгон бидэ өөһэдынгөө отара дээрэ энэ хүдэлмэрие эмхидхэжэ, 1958 ондо 500 толгой хонинһоо 750 хурьга гү, 100 толгой хонин бүриһөө 150 хурьга абахабди гэжэ шиидээбди.

Иван Климов,
Ториин аймагай «Коммунизм» колхозой хонишон.

Шэнэ клуб нээгдэбэ

Калининай нэрэмжэтэ колхозой (Курумкан) хоёрдохи бригадын центр Харамадун нютагта декабрь һара соо шэнэ клуб нээгдэбэ. Клубые нээлгэндэ олон зон сугларба, тэдэнэй дунда адуушад, малшад, хонишод бии. Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Будаев баярай суглаан дээрэ үгүүлэн хэһэн байна

Энэ клуб зуугаад хүнэй һууритай, гоё һайханаар шэмэглэгдэнхэй. Клубые барилгада оролдосотой һайнаар хүдэлһэн дархашуул Эрдынеев, ахадүү Даба-Даши, Балсан Балжинимаевуудые колхозой правлени, парторганизаци үнэтэй шангуудаар шагнаһан байна. Һүүлээрнь комсомолшууд концерт харуулаа.

Х. Бадмаев.

Иигэжэ болохогүйл

Хориин аймагай «Победа» колхоз үшөө хоёр жэлэй урда тээ 500 хонидой багтаха типовой байра барижа эхилһэн байгаа. Зүгөөр, энэ барилгань мүнөө болотор хүсэд дүүрээгүй, харин 1958 ондо одоол бэлэн болгохобди гэжэ правлениин хүтэлбэрилэгшэд хөөрэлдэдэг. Ямар шалтагаанһаа иитэрээ унжагайрааб гэхэдэ, энэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд малай байра бариха хэрэгые тоодоггүй, һомологдоһон мүнгэн зөөрие ондоо тээшэнь ходо гаргашалдаг байха юм. Жэшээлхэдэ, 1957 ондо тус колхоз малай байра барихын түлөө 35000 түхэриг сэбэр мүнгэ гүрэнһөө урьһаар абаһан байгаа. Зүгөөр, энэ мүнгэнэй 21900 түхэригынь барилгада зорюулагдангүй, элдэб ондоо гаргашада хэрэглэгдэһэн байха юм. Энэ шалтагаанһаа боложо, колхозой хониной байра 2—3 жэлэй турша соо бүтээгдэбэгүй.

Ц. Цыдыпов.

Борьёогой совхоз үйлэдбэриин, байрын болон культурын барилгануудые олоор бодхооно. Үнгэрэгшэ жэлдэ совхоз 2 миллион 400 мянган шахуу түхэригэй барилга хээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: совхозой һууринда баригдаһан шэнэ столово.

Дэрэстэйн малшадай уялга

Манай бүхы совет арад Эхэ оронойнгоо һүр жабхаланта хүсые саашадань бэхижүүлхэ, арад зонойнгоо жаргалта байдалай хэмжээе улам дээшэлүүлхэ талаар тон ехэ амжалтануудые туйлаба.

— 1957 он миниишье ажабайдалда хэзээдэ мартагдашагүй жэл болоо. Би мүнөө хорин долоодохи жэлээ һаалишанаар ажаллажа байнаб. Олон жэлэй туршада минии хэһэн ажалые манай түрэл парти, правительство тон ехээр сэгнэжэ, Октябриин революциин 40 жэлэй ойн һайндэртэй дашарамдуулан намайе РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, БМАССР Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнаа һэн. Мүн манай колхозой правлени, партийна эхин организаци үнэтэ бэлэгээр шагнаа гэжэ Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой түрүү һаалишан Бунья Цыденпилова хэлэнэ.

Үнгэрһэн 1957 ондо нүхэр Цыденпилова даалгагдаһан нютагай үүлтэрэй 15 үнеэдһээ ехэ һү һаагаа.

— Мүнөө шэнэ, 1958 оние угтажа байхадаа минии хэлэхэ юумэ иимэ байна,— гэжэ Цыденпилова үргэлжэлүүлнэ,— 1958 он манай совет арад зондо түүхэтэ амжалтануудые асарха. Гэбэшье, амжалтанууд өөрөө зүндөө ерэхэ бэшэ, харин бидэнэр эмхитэй һайн ажалаараа, шанга тэмсэлээрээ туйлаха ёһотойбди. Тиимэһээ, энэ ондо үнеэн бүриһөө 1800 литр һү һааха уялга абанаб.

Агууехэ Октябриин социалистическэ революциин 40 жэлэй ойн һайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ оролсоходоо үнеэн бүриһөө 1600 литр һү һааха уялга абаһан байгаа.

Энэ уялгаяа амжалтатайгаар дүүргээ. 1957 ондо үнеэн бүриһөө 1708 литр һү һаагаа. Үнеэдынь бусад һаалишадай үнеэдһээ ямаршье илгаагүй, бүгэдэ нютагай үүлтэрэй үнеэд юм. Теэд, үнеэдэй һү дээшэлүүлгэ харууһа, эдеэлүүлгэһээ гол түлэб дулдыдаха байһаниинь хүн бүхэндэ мэдээжэ. Үбэлэй сагта үнеэдые илангаяа һайнаар харууһалха, энэ талаар оролдосотойгоор ажаллаха тон шухала байна. Силосые үбэл хүргөөнгүйгөөр, гэдхэнээр үнеэдтэ эдюулхэ хэрэгтэй. Тэрэнһээ гадна, һолоомо жэжэлэн хэршээд, таряа талханай зүйл холижо дабһалаад эдюулхэдэ ехэ хоолтой, шэмэтэй байдаг. Иигэжэ үбэлэй һаранuудта үнеэдэй һү доошолуулангүй, харин дээшэлүүлдэг гээшэб. Би энэ 1958 ондо үнеэн бүриһөө 2000 литр һү һааха социалистическэ уялга абанхайб,—гэжэ энэ колхозой нүгөө һаалишан Бальжит Цыбикжапова хөөрэнэ.

КПСС-эй XX съездээр табигдаһан түүхэтэ зорилгонуудые дүүргэхэ хэрэгтэ өөрынгөө хубитые оруулхын тула артелиин хонишод, малшад дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые энэ жэлдэ абаа. Колхозой хонишод энэ жэлдэ зуун хонин бүриһөө 140 хурьга абажа, ниитынгээ хонин һүрэгые 28600 толгой хүргэхэ зорилготой. Тиин хонидһос нооһо абалгаяа үнгэрһэн 1957 онойхидо орходоо 10 гаран процентээр дээшэлүүлхэ байна.

А. Доноева.

Хэлсэгдэхээр болоһон асуудал

Заиграйн аймагай «Коммунизм» колхозой гэшүүд, Ново-Илькиин һургуулиин һурагшад гү, али Хандагатайн леспромхозой хүдэлмэришэд өөһэдынгөөшье, ажалайнгааше хэрэгээр ябахадаа ошоһон ерэһэн машина угтажа гү, али Хандагатайн леспромхозһоо ябадаг пассажирска поездые хүлеэжэ һууха баатай болонобди. Хэрбээ леспромхозой Сонгон, Хара-Хүтэл, Ехэ Горхоной участогуудай хүдэлмэришэд, албахаагшад Заиграй тосхон, Улан-Удэ город ошохо болоо һаа, хүдэлмэриин 3—4 үдэр гээхэ болодог. Һургуулиин һурагшад амаралтынгаа үдэр гэр гэртээ хариха болоо һаа, баһа бэрхэшээдэг гээшэ.

Иимэ байдалые усадхахын тула Хандагатайн леспромхозой хүтэлбэрилэгшэдэй үмэнэ энэ асуудал табигдаһан байха. Теэд зохихо хэмжээн абтаагүй. Ажалшадай ябахада зохистой болохын тулада пригородно поездын ябадаг саг таарулха шухала. Тэрээнһээ гадна, субботын, амаралтын үдэрнүүдтэ энэ поездые үдэрэй хоёр дахин иишэ, тиишэнь ябуулбал арад зоной эрилтэ гүйсэдөөр хангагдаха байна.

Д. Дашицыренов.

Байгалай эрье зубшаһан газарнуудаар һаяын үдэрнүүдтэ саһан ехээр орожо, шуурга һалхин болоно. Тэрээнтэй хамта Баргажан ошоһон шоссейнэ харгы тусхай машинануудаар сэбэрлэгдэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: машинаар харгы сэбэрлэжэ ябаһаниинь харуулагдана.

Барилгануудынь юундэ һаатанаб?

Һүүлэй үедэ Закаменай колхозууд үнеэдэй, хонидой, тугалай типовой байрануудые, малшадай байрын гэрнүүдые нилээд бариа. Гэхэ зуура, энэнь миин лэ түрүүшын алхам байгаа. Анха түрүүн ехэ шаг шууяа татажа типовой далнуудай барилга эхилээ һэн. Теэд, зариманиинь 2 жэлэй туршада хүсэд түхеэрэгдээгүй байһаар. Үнеэдэй типовой байранууд баригдабашье, тэндэхи ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилха түхеэрэлгэнүүд хэгдэнэгүй.

1957 ондо үнеэдэй нэжээд типовой байра бариха түсэбтэй «Коммунизмын зам», «Байкал» колхозууд барилга эхилээд, тэрэнээ дууһаагүй. Мүн хэдэн мянгаад малтай «Коммунизм» колхоз хоёр дал бариха аад, нэгыень лэ дүүргээ. Зүгөөр, типовой байрануудта оруулһан үнеэдынь бусад гүүртын үнеэдһээ 2—3 дахин ехэ һү үгэнэ.

Аймагай колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд энээние хараадаа абажа, бүхы үнеэдээ типовой байрада оруулха тушаа оролдохо байгаа. Теэд нэжээд далаараа далдалаад лэ, һанаа амархан һуужа байнад.

Энээнһээ гадна, малшадые һаруул, дулаан байшан гэрнүүдтэ оруулха, культбазануудтай болгохо, банинуудые бариха түсэб жэл бүри табигдаад, дүүргэгдэнэгүй. 1957 ондо аймаг дотор баригдаха 10 баниин оройдоо 1-ниинь бэлэн болоо. «Дружба» колхозой центртэ 1956 ондо баригдажа эхилһэн бани мүнөөшье дууһагдаагүй байһаар.

Колхознигуудта байрын гэрнүүдые, клуб, һургуули, хүүгэдэй ясли, эмнэлгын байшан гэхэ мэтые бариха түсэб жэл бүри дүүргэгдэнгүй үлэжэ, хожом хэгдэхэ барилганууд гэһэн нэрэ зүүгээд, ерэхэ жэлэй түсэбтэ оруулагдадаг заншалтай.

Энэ яахадаа барилга муугаар, удаан хэгдэнэ гээшэб? Закаменай аймагта ой модон хомор юм гү? Тиимэшье бэшэ, бүри газаагаа юм. Имагтал тэрэниие саг болзортонь бэлдэхэ, голлуулха, зөөхэ, хюрөөдэхэ хэрэг тон муугаар эмхидхэгдэнэ. Мүнөөшье барилгын модо бэлэдхэхэ эгээл зохид үе сагай ерээд байхада, оройдоо 4—5 колхоз бригаданuудые эмхидхээд, һаял ойдо гараба.

XX партсъездын нэрэмжэтэ, «Коммунизмын зам», «Дружба» колхозууд «шорыншье» модо отолоогүй, барилганuудые хээгүй байһаар. Нёдондо жэлэй энэ хирэдэ аймаг дотор 5902 кубометр модон бэлдэгдэһэн байгаа һаа, мүнөө оройдоо 1470 кубометр бэлдэгдээд байна.

Закаменай МТС колхозуудта модо шэрэхэ тракторнуудые үгэхэ ёһотой юм. Теэд мүнөө дээрээ нэгэшье трактор ябанагүй.

Тэндэхи «Победа» колхоз жэл бүри барилгын модо саг болзортонь бэлдэжэ, хэрэгтэй барилгануудаа хэдэг юм. Эндэ эмхидхэгдэһэн тусгаар бригада 700 кубометр модо бэлдээд, мүнөө зөөжэ байна. Дулаан, һайн байрада ороһон малынь ашаг шэмэ ехээр үгэнэ. Мүн малшадыншье һайн гэрнүүдтэй болонхой.

Аймагай колхозууд, МТС колхознигуудай культурно-ажаһуудалые һайжаруулхын, мал ажалһаа абтадаг ашаг шэмые дээшэлүүлхын тула ажахын болон культурна барилга ехээр хэхэ ёһотой. Энээнэй тула барилгада хэрэглэгдэхэ модо, шулуу мүнөөнһөө бэлдэхэ, зөөхэ хэмжээнүүдые дары абаха шухала.

Д. Аюшеев.

ПРОФСОЮЗНА ХҮДЭЛМЭРЕЭ ҺАЙЖАРУУЛХАБДИ

Профсоюзуудай хүдэлмэрие һайжаруулха хэрэгтэ КПСС-эй ЦК-гэй декабрьска Пленум тон ехэ анхарал хандуулба. Эдэ үдэрнүүдтэ манай совхозой ажалшад Пленумэй тогтоолнуудтай тон ехэ эдэбхитэйгээр танилсажа байна.

Манай совхозойшье профсоюзна организаци ажал хүдэлмэреэ эрид хубилгахаар шиидэжэ байнхай. Хүдэлмэридэмнай алдуу дутуунууд урдань олон байдаг һэн. Ажалшадай байра байдалые һайжаруулха тушаа бага анхарал табигдадаг байгаа. 1958 ондо совхозой ажалшадта 80 гаран байрын гэр баригдахаар хараалагдана. Малай холын фермэнүүдтэ улаан булангууд олоор баригдаха юм. Ажалшадые эд бараагаар, эдеэ хоолоор хангаха тушаа хэмжээнүүд абтаха байна.

Социалистическэ мүрысөө бодотоор хүтэлбэрилхэ тухай Пленум ехэ анхаралаа табина. Энэ хүдэлмэрие профсоюзна организацимнай бүришье үргэн далайсатайгаар ябуулха юм.

Мүнөө Пленумэй шиидхэбэринүүдтэ харюу болгон хаа хаанагүй ажалай амжалта туйлагдажа байна. Механизаторнууднай IV квартал соо 25 трактор заһабарилхын орондо, 27-е бэлэн болгобо. Заһабарилагшад Р. Доржиев, Л. Ворфоломеев, И. Антонов гэгшэд үдэрэйнгөө нормые хододоо үлүүлэн дүүргэжэ, ажалдаа үльгэр жэшээ харуулна.

— Пленумэй тогтоол маниие улам ехээр зоригжуулна, — гэжэ совхозойхид мэдүүлнэ.

Е. Коломейцев,
«Эрдэм» совхозой хүдэлмэришэнэй комитедэй түрүүлэгшэ.

Манай эрилтэ

Яруунын аймагай колхоз, совхоз, МТС-үүд гэр байрын барилгада һаналаа ехээр табина. Һүүлэй хоёрхон жэлэй туршада хэдэн олон культбаза, клуб, малай байранууд, мүн һургуулиин байшангууд баригдаа. Жэшээнь, 1955 ондо Эгэтын Адагай «Победа» колхоз эхин һургуулиин нэгэ типовой байшан, 1956 ондо Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз Исингын эхин һургуули, 1957 ондо совхозой хоёр фермын Шэрэнгэ, Хорго нютагуудта эхин һургуулиин хоёр байшан баригдаһан байна. Тиихэдэ «Коммунизм» колхозой гэшүүд эхин һургуулиин байшанай барилга һаяхан дүүргээ.

1958 ондо «Улаан Туяа», Кировэй, «Знамя» колхозууд һургуулиин байшангуудые бариха юм. Мүнөө эдэ колхозууд 1958—1959 онуудай һуралсалай жэлэй эхилтэр барилгын хүдэлмэрие дүүргэхын зорилгоор ой тайгада гаража, модо, шулуу бэлэдхэжэ байнхай. Энээнһээ гадна, Эгэтын МТС-эй дэргэдэ 280 һууритай дунда һургуулиин байшан баригдаха түсэбтэй. МТС-эй дирекци январиин нэгэнһээ эхилжэ дархашуулые, хүдэлмэришэдые энэ барилгада нэмэжэ табиһан байна.

Гэхэтэй хамта, аймагаймнай колхозуудай дурсагдагша барилгануудые хэхэдэнь бэрхэшээлнүүд тохёолдоно. Ушар юуб гэхэдэ, барилга дээрэ хэрэгтэй болодог шифер, олиф, шэрэ, сонхын шэл, хадааһан электро-түхеэрэлгэнүүд дуталдана. Республикымнай Гэгээрэлэй министерствын капитальна барилгын таһаг дурсагдагша хэрэгсэлнүүдээр республикынгаа аймагуудые таһалгаряагүй хангадаг һаань, һайн байгаа. Мүн энэ таһагай гэмээр барилгын түсэб саг дарыдаа эльгээгдэнэгүй.

Эдэ бүгэдые анхаралдаа абахыень бидэ тус таһагһаа эринэбди.

Б. Баендуев.

«БУРЯТ-МОНГОЛОЙ YНЭНДЭ» БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Тарган табан хоногой“

Манай газетын 1957 оной декабриин 30-най номерой «Мархайн аша Тархайн» булан соо иимэ гаршагтай статья толилогдоһон байгаа.

Хориин аймагай «Красный партизан» колхозой хүтэлбэрилэгшэд һаамхай үнеэдэй үбэлжэдэг байрые хожом болотор бэлдээгүй, гүүртын газаа үбһэн шэрэгдээгүй байһаар гэжэ тэндэ хэлэгдэһэн байгаа.

Манай редакцида Хориин аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Рудаковой мэдээсэһэнэй ёһоор, статья соо хэлэгдэһэн баримтанууд булта зүб байба. Тус статья «Красный партизан» колхозой правлениин заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, тэрэ дутагдалнуудые усадхаха талаар зохихо хэмжээнүүд абтаба.

Ажалдаа харюусалгагүйгөөр хандаһанайнь түлөө мал адуулагша нүхэр Ширапов, тэжээл шэрэгшэд нүхэд Дунаев, Подобащинда шанга зэмэ тохогдоо.

Мүнөө һүнэй-товарна фермые даагшаар нүхэр Серебрюков эльгээгдэһэн байна. Мүн малай хуушан байранууд заһабарилагдан дулаалагдажа, зайн галаар гэрэлтүүлэгдэдэг болоо.

Мүнөө һаамхай үнеэд бултадаа уяада байлгагдажа, тусхай рационоор эдеэлүүлэгдэжэ байна.

„Малшад нүүдэл наймаа хүлеэһээр“

Манай газетын 1957 оной декабриин 12-ой номерто иимэ гаршагтайгаар толилогдоһон бэшэг соо Баргажанай аймагай Һүбэ-Баянголой сельпогой хүдэлмэришэд ажалшадай эрилтые гүйсэд хангаһагүй, сельпогой магазин ходо хаалтатай байдаг, тиимэһээ нютагай ажалшад шухала хэрэгтэй сахар, дабһа, зуруул, сай гэхэ мэтэнүүдые абахын тула 20—25 модоной газарта ошохо баатай болоно гэжэ хэлэгдэһэн байгаа.

Бэшэг соо хэлэгдэһэн баримтанууд булта зүб байба.

Тус бэшэг худалдаа-наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй хабаадалгатайгаар Баянголой сомоной Соведэй сесси дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, тэрэ дутагдалнуудые усадхаха талаар зохихо хэмжээнүүд абтаба гэжэ манай редакцида Баргажанай аймпотребсоюзай правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Колмаков мэдээсэбэ.

***

Ториин аймагай «Улаан Тори» колхозой правлени, партийна организаци малшадай ажалай, ажаһуудалай эрилтэнүүдые хангаха гэжэ оролдоногүй. Эндэхи зарим малшадай байрань уйтан, хүйтэн. Кино, концерт үсөөн харуулагдана, лекци, хөөрэлдөөн саг сагтаа хэгдэнэгүй. Мүн аймагай эд хэрэглэгшэдэй коопераци, тэрэнэй сельпогой магазин, автолавка малшадай эрилтые гүйсэд хангаһагүй гэһэн статья манай газетэдэ толилогдоһон байгаа.

«Иимэ байжа болохогүй» гэһэн статья соо хэлэгдэһэн баримтанууд шалгалтаар тодороо,—гэжэ КПСС-эй Ториин айкомой секретарь нүхэр Марков манай редакцида мэдээсэнэ.

«Улаан Тори» колхозой партийна организациин бюро дээрэ тус статья зүбшэн хэлсэгдээд, дурсагдаһан дутуу дунданууд зайсуулагдаа.

Манай республикын һонин

Биологууд болохонь

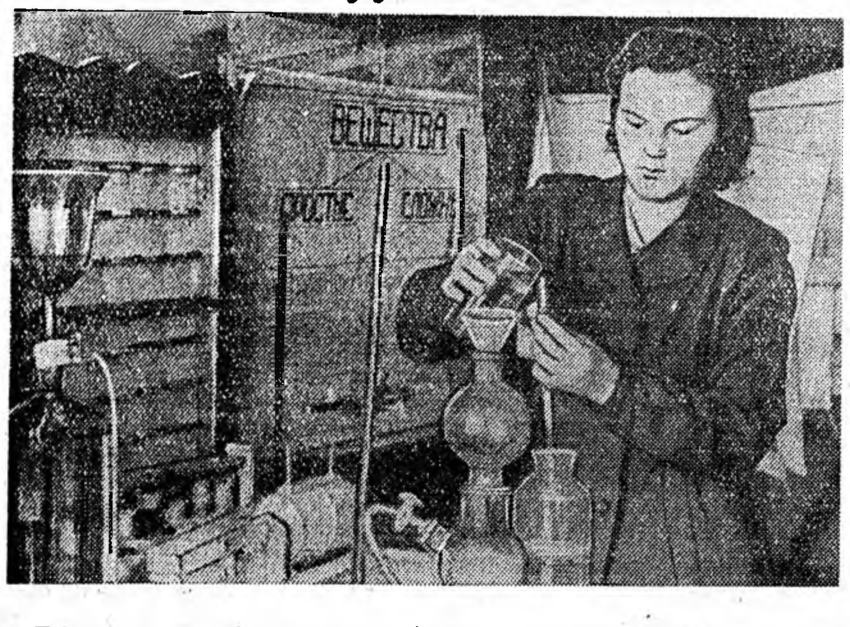

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институтай биологическа факультедэй студентнэр һуралсалайнгаа хажуугаар, городой һургуулинуудта ошожо, практика гарадаг юм. Жэшээлхэдэ, естествознаниин факультедэй 4-дэхи курсын студентнэр биологёр, химеэр багшална.

Студентнэр - комсомолшууд Людмила Бардонова, Лариса Дондокова, Мария Иванова, Людмила Балаганская хэшээлнүүдээ һонирхолтойгоор, шадабаритай бэрхээр үнгэргэнэ. Тэдэнэр харуулан ойлгуулха зүйлнүүдые, кинокартинануудые үргэнөөр хэрэглэнэ. Тиигэжэ студентнэрэй олонхинь ном заалгын түрүү арга метод болохо—хөөрэлдөөнэй хэшээлнүүдые хэдэг байна.

Студентнэрэй тиимэ хэшээлнүүдтэ бэлдэхэдэнь химиин кафедрын ассистент И. П. Арский ехэ туһа хүргэдэг. Институдта һуралсалай 5 жэлэй болзортой болохотойнь хамта, факультет дүүргэгшэд биологи, хими, хүдөө ажахын гол зүйлнүүдые заажа шадаха мэргэжэл олохо байна. Студентнэр олон мэргэжэлтэй болохын тула ехэ оролдолго гаргана.

А. Сельверов.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: педнститутай студентка Маргарита Юрина лабаториин соогоо химеэр туршалга хэжэ байна.

Малшадай һуралсал

Малшадай зооветеринарна һуралсал эмхидхэхэ талаар «Улаан Баргалтай» колхозой (Тори) хүдөө ажахын мэргэжэлтэд һайн бэлэдхэл хэжэ, эмхитэйгээр захалаа.

Декабрь һарада ахалагша хонишодой, мүн һаалишадай нэгэ нэгэ заняти үнгэргэгдэбэ. Хонишодойнь һуралсал гурбан үдэр удаагуур үргэлжэлһэн байха юм. Занятиин эхин дээрэ «Нниитын мал ажал хүгжөөхэ талаар табигдаһан зорилго тухай» колхозой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Б. М. Баинов хонишодто хөөрэжэ үгэһэн байгаа.

Колхозой зоотехник Ф. М. Хамаганов «Хонидые үбэл хурьгалуулга, эхэ хонид болон хурьгадые эдеэлүүлгэ, харууһалга тухай» болон бусад асуудалнуудаар занятинуудые үнгэргөө. Мүн заняти дээрэ «хонидһоо нооһо хайшалгые дээшэлүүлхэ тухай», «Хонидой үбшэн ба тэдээнһээ һэргылхэ хэмжээнүүд» гэхэ мэтэ асуудалнуудтай хонишод танилсуулагдаһан байха юм.

Колхозой һаалишадай заняти нэгэ удаа болоо. Тэндэ зоотехник Дамба Баинов үнеэдые зүбөөр эдеэлүүлэн һааха тухай темээр, колхозой комплексно бригадын бригадир, зоотехник Юндэн Цоктоев тугалнуудые түлжүүлхэ тухай темээр занятинуудые үнгэргөө.

Удаадахи занятинуудынь бригаданууд дээгүүр үнгэргэгдэхөөр хараалагданхай.

Н. Цыбенов.

Эшээн соо хоёр хүбүүтэй баабгай байба

Ангуушад Б. Нимаев, Ж. Цыбиков, К. Ринчинов гэгшэд Баунтын тайгаар агнажа ябатараа, баабгайн эшээн дээрэ тудажа ерээ. Унтажа хэбтэһэн баабгай нохойн хусахые, хүнэй ябахые дуулаад, хоёр томохон хүбүүтэйгээ эшээн соонһоо гаража, зугадахаяа һэдэбэ ха. Ангуушад тэдэниие олзолоо.

Мүн агнууриин энэ сезондо «Заветы Ленина» колхозой ангуушан В. Михайлов хоёр баабгай бариһан байна.

П. Казаринов.

Боксоор институдай чемпионой нэрэзэргын түлөө

Боксоор институдай чемпионой нэрэзэргэ олохын түлөө мүрысөөн Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ пединститутда үнгэргэгдэбэ. Мүрысөөндэ физико-математическа факультедэй хоёр команда, бурят хэлэнэй факультедэй нэгэ команда хабаадаба.

Хоёр үдэрэй туршада болоһон үсэд шанга тулалдаанай удаа, спортын мастер Б. Д. Жигмытов, хоёрдохи разрядай боксёрнууд А. Петров, С. Очиров, Н. Баторов, Битуев, Воробьев, Матвеев гэгшэд чемпионой нэрэзэргэдэ хүртэбэд.

А. Бадмаев.

Эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлнэ

Мухаршэбэрэй аймагай хүдөө ажахын олон артельнүүдтэ колхознигуудай һуралсал эмхидхэгдээ. «Путь Ильича», «Коммунизм», Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудай һаалишадай һуралсал эмхитэй һайнаар үнгэргэгдэнэ.

Мүн ветеринарнай мэргэжэлтэй М. Д. Бельскиин хүтэлбэрилдэг «Коммунизм» колхозой хонишодой һуралсал саг соогоо үнгэргэгдэдэг болоо.

М. Фалилеев.

Бэрхэ жолоодогшо

Базар Лодоев Советскэ Армиин албанһаа табигдажа ерэһээр Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо жолоодогшоор ажаллажа байна. Нүхэр Лодоев ажалдаа ехэ харюусалгатайгаар хандажа, даажа абаһан машинаяа һаадгүйгөөр ябуулна. Тиигэжэ нүхэр Лодоев ашаа шэрэхэ даалгабаряа 130 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

С. Балданов.

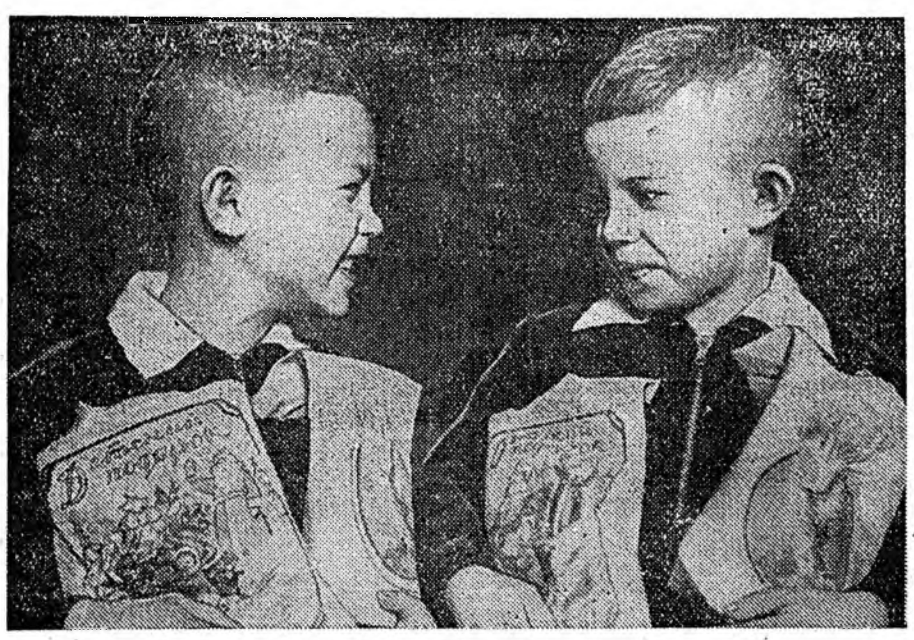

Шэнэ жэлэй бэлэгүүд үргэлжэлһөөр.

И. Денисовэй фотоэтюд.

АГЫН ҺОНИНУУД

КУЛЬТБАЗА БАРИНА

Бурят-Монголой АССР-эй, колхозуудай жэшээгээр округой колхозуудта культбазанууд баригдажа байна. Мүнөө табан культбаза хүдэлмэрилнэ. Һаяхан Табтаанайн сомоной Калининай нэрэмжэтэ колхоздо үшөө нэгэ культбаза баригдаба. Тэрээн соо хаалгын зал, магазин, библиотекэ бии. Шэнэ культбаза малай зуурган фермэнүүдые хангаха юм.

НҮҮДЭЛ АВТОЛАВКА

Агын аймпотребсоюзай нүүдэл автолавка һайнаар хүдэлмэрилнэ. Шофёр-наймаалагша Жимба-Доржи Балданов колхозой малшадта эд бараа, эдеэ хоол саг соонь абаашажа худалдадаг дээрэһээ тэдэнэй дунда хүндэтэй болонхой. Нүхэр Балданов һарадаа 5—6 рейс 3—4 хоногоор хэдэг. Түрүү наймаалагша «Советскэ худалдаа наймаанай отличник» гэһэн значогоор шагнагдаха болобо.

АМИТАДАЙ БУЛАН

1957 оной май соо Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ангуушад шонын гүлгэдые бариһан байгаа. Тиин тэдэнэр нэгэ гүлгэ амидыгаар үлөөгөд, Зугаалайн дунда һургуулиин һургаалдта бэлэглэһэн юм. Тиигэжэ һургуулида амитадай булантай боложо эхилбэ. Мүнөө «Васька» гэжэ нэрэтэй шоные «Марта» гэжэ нохойтой суг хаалгатай байна. Тэдэ бэе бэедээ ехэ даданги, эбтэй байдаг. Мүн һургуулиин амитадай буланда «Кондор» гэжэ нэрэтэй талын бүргэд бии.

ХОНИШОДОЙ НҮҮДЭЛ ГЭР

Бэлшээринүүдые һэлгэжэ байхын тула Урда-Агын Сталинай нэрэмжэтэ колхозой һэеы гэрнүүд дуталдадаг байба. Тиихэдэнь энэ нүүдэл модон гэрнүүдые баридаг болохо гэжэ шиидхэһэ, тиимэ 7 гэр баригдаһан байна. Колхозой хонишод Бато Мункуев, Дондок-Жалсан Лайдабон, Жамба Жалсабон болон бусад нүүдэл гэрнүүд соо байжа, мал дээрэ ажаллана.

ҺААЛИШАН ХҮБҮҮН

Чкаловай нэрэмжэтэ колхозой һүнэй-товарна фермэдэ залуу колхозник Николай Албитов һаалишан болобо. Энэ хүбүүн округ дотороо хамагһаа түрүүн һаалишан болоо. Һаалишан хүбүүндэ 12 һаамтай үнеэд даалгагданхай. Мүнөө энэ һаалишан дүршэлтэй һаалишадһаа дутуугүйгөөр хүдэлнэ.

СОВХОЗОЙ УРАЛАН НАРИЖУУЛАГША

Бурят-Монголой совхозой электрик Павел Кононов уралан нарижуулха дурадхалнуудые оруулдаг юм. Нүхэр Кононов тракторнуудые заһабарилха зуураа, нүүдэл крангалкые электрификацилаа, динамо болон генераторнуудые заһабарилха, утаһа орёодог станок дархалаа. Энээнэйнь ашаар табан хүн ондоо ажалда ябаха арагатай боло.

ОРЕНБУРГҺАА АЙЛШАД ЕРЭБЭ

Забайкалиин хонишодой дүй дүршэлтэй танилсахын тула, Оренбургска областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй делегаци һаяхан манай округто ерэбэ. Тус делегациин 12 нүхэд Могойтын аймагай «Россия», «Коммунизм», Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудаар ябажа, хонин ажалтайнь танилсаа. Тэдэнэр забайкальска үүлтэрэй нарин ноолһотой хонидые ехэ һонирхобо.

КОЛХОЗДО РАДИОЛЕКТОРИ НЭЭГДЭБЭ

Һүдэнтын сомоной Ждановай нэрэмжэтэ колхоздо радиолектори нээгдэбэ. Лектори нээлгэдэ нютагай долоон жэлэй һургуулиин һурагшад, багшанар концерт дамжуулба. Мүн уранзохёолшод Ж. Балданжабон, Ц. Жимбиев, А. Жамбалон шэнэ зохёолнуудаа уншаһан байна.

В. Аслезов.
Д. Жапхандаев.

ХИЛЫН СААДАҺАА

Бирмын бэеэ даанхай байдалтай болоһоор 10 жэлэй ойн һайндэр болобо

РАНГУН, январиин 4. (ТАСС). Бирмын Союзай арадууд бэеэ даанхай байдалтай болоһоор 10 жэлэйнгэ ойе январиин 4-дэ һайндэрлөө. Эртэ үглөөнһөө хойшо Рангунда хүхюу хүлгөөтэй. Үйлсэнүүд һайндэрэйхээр шэмэглэгдэнхэй, хүн зон тэндэ дүүрэн.

Үглөөнэй 8 часта Бирмын Союзай президент У Вин Маунг городой тэг дундахи талмайда ерэбэ. Бирмын правительствын гэшүүд, дипломатическа түлөөлэгшэд толгойлогшон, тэрэ тоодо Бирмэдэ байдаг СССР-эй элшэн сайд А. Д. Шиборин трибуна дээрэ зогсоно. Мүн М. П. Тарасов түрүүтэй СССР-эй Верховно Соведэй делегаци гадаадын айлшадай дунда байлсана.

Президент У Вин Маунг сугларагшадта хандан, үгэ хэлээ. Шэнэ дайнай аюулые зайсуулхын, бүхы дэлхэй дээрэ энхэ тайбан байдал тогтоохын, буу зэбсэг хурааха, атомна энергиие имагтал амгалан ажал хүдэлмэридэ хэрэглэхэ гэһэн асуудалнуудые шиидхүүлхын түлөө Бирмын правительство бүхы шадалаараа оролдоно гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Президентын үгэ хэлэһэнэй һүүлээр Бирмын сэрэгэй частьнууд талмай дээгүүр гараа. Һүүлээрнь Рангунай хүн зоной жагсаал болоо.

Корейн арад зон Каирска конференциин шиидхэбэринүүдые сүм дэмжэнэ

ПХЕНЬЯН, январиин 4. (ТАСС). Ази, Африкын оронуудай һаналаа нэгэдэлгын конференциин хүдэлмэриин амжалтатайгаар дүүрэһэндэнь КНДР-эй олонниитэ угаа ехээр баярлана. Конференциин ябаса, мүн тэндэ абтаһан шиидхэбэринүүд колониальна зээрэлгэдэ эсэргүүсэн, эб найрамдалай, үндэһэ яһатанайнгаа бэеэ даанхай байдалай түлөө Ази, Африкын арадуудай тэмсэхээр эрид шиидэнхэй байһые харуулба гэжэ «Минчжу Чосон» газетэ бэшэнэ.

Мүнөө үедэ Ази Африкын оронуудай арадууд бата жагсаалтай болохо, эдэбхи ехэтэйгээр тэмсэдэг болохоор, уласхооронгын байдалда эрид ехээр нүлөөлхэ шадалтай болобо гэжэ газетэ үргэлжэлүүлэн бэшэнэ.

Ази, Африкын арадуудтай һаналаа нэгэдэнги байха гэешэ манай нангин уялга гэжэ тооладог Корейн арад конференциин абаһан шиидхэбэринүүдые бүримһэн дэмжэнэ.

Ази, Африкын арадуудай һаналаа нэгэдэлгын саг үргэлжын соведэй шиидхэбэринүүд

КАИР, январиин 4. (ТАСС). Каирта болоһон конференци дээрэ Ази, Африкын арадуудай һаналаа нэгэдэлгын саг үргэлжын совет байгуулагдаһан байна. Мартын 2-ой үдэрые ядерна буу зэбсэг хориулхын түлөө тэмсэлэй үдэр гээд соносхохо гэжэ тус совет шиидхэбэ. Энэ үдэр Ази, Африкын оронууд элдэб олонниитын хэмжээ-ябуулганууд эмхидхэжэ, атомна дайнай аюулые зайсуулхын түлөө бүгэдэарадай хүдэлөөн дэмжэгдэхэ юм.

Мүн тэрэшээлэн мартын 30-най үдэрые Алжир арадай хэжэ байгаа эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлые дэмжэлгын үдэр болгохо гэжэ шиидхэгдэбэ.

Каирска конференциин шиидхэбэринүүд тухай ДРВ-гэй хэблэл бэшэнэ

ХАНОЙ, январиин 4. (ТАСС). Каирта болоһон Ази, Африкын оронуудай һаналаа нэгэдэлгын конференциин дүн тушаа түрүү бэшэг «Нян Зан» газетэ январиин 4-дэ толилоо. Хоёр түбиин арадуудай таһаршагүй нэгэдэлтэй байһыень, энхэ тайбан байдал тогтоохо, зэргэ оршон байха, бэе бэедээ туһалха, колониализмые огтолон үгы болгон һаналаа нэгэдэлгын тэдэнэй эрид шиидэнхэй байһыень конференци харуулаа гээд газетэ бэшэнэ.

Конференциин абаһан шиидхэбэринүүдые Вьетнамай арад зоной халуунаар дэмжэжэ байһан тухайнь газетэ мэдүүлбэ.

Алжирта дайлалдахаяа арсаһан дээрэһээ Францийн солдат түрмэдэ хаагдаа

ПАРИЖ, январиин 4. (ТАСС). Алжирта дайлалдахагүйб гэжэ мэдүүлһэн Францийн үшөө нэгэ солдат Франсис Ранда январиин 3-да тушаагдаба гэжэ «Юманите» газетэ мэдээсэбэ. Алжирта байһанаа амаралта абажа ерээд, энэ солдат Францийн республикын президент Рене Котидо бэшэг бэшээ. Алжирта хэгдэжэ байгаа бузагай муухай дайе буруушаагаад, энэ дайнда сэрэгшэдээ хабаадахаа болёоб гэжэ мэдүүлһэн байна.

Ранда сэрэгэй түрмэдэ хаагдаа.

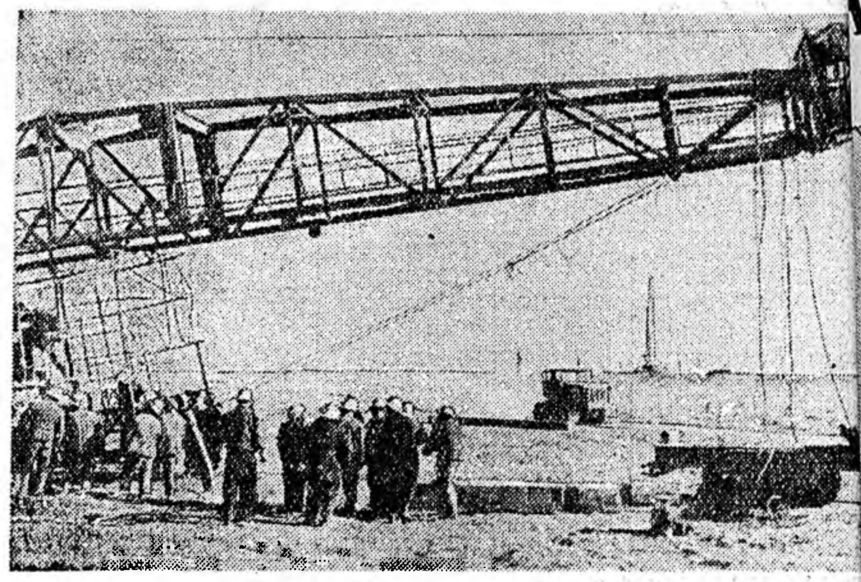

Хитадай Арадай Республика. Һаяхан цзян провинциин хойто зүгтэ 30 мянган на. Карамайска нефть хэдэ мянган олдоһон Карамайска нефтиин ойро хүнэй һууха шэнэ город баригдажа дүрбэлжэн километр газар эзэлнэ. бодхоогдохоёо байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: үрөмдэлгын аранга

ТАСС-эй фотохр

Хитадай шэнэ кинофильмнүүд

ПЕКИН, январиин 4. (ТАСС). 1958 ондо Хитадта 150 гаран шэнэ кинофильмнүүд харуулагдахань. Тэрэ тоодо Хитадай бүтээгдэһэн 40 гаран фильм харуулагдаха байна. «Үүрэй жабар», «Партиин басаган», «Малшан партида оробо» гэһэл бэ бусад фильмнүүд соо Хитадта болоһон революционно тэмсэлэй түүхэдэһээ хэдэн үйлэнүүд харуулагдахаа юм. Чанчуньска студиин гаргаһан «Нююса сэрэг» ба Шанхайн студиин гаргаһан «Нэрэнь мэдэгдээгүй герой» гэһэн фильмнүүд соо Америкын, Чанкайшиин тагнуулда эсэргүү хэдэгэр тэмсэл харуулагдахаа. «Санитарай дневник», «Зол жаргал», «Шанхайн басаган», «Инаг дура олохын хойноһоо», «Хабсагай» болон бусад кинофильмнүүд залуушуулда зорюулагдаха. Мүн хүдөө ажахын хүдэлмэригшэд, хитадай бага яһатанай ажабайдал харуулһан фильмнүүд бии.

Хүүгэдэй хараха хэдэн фильмнүүд гараха, тэрэшээлэн Хитадай хэдэн оперо экранда оруулагдаха.

Мүн энэ жэлдэ харин фильмнүүд хитад хэлэн дээрэ шуулагдаха гэжэ «Вэньхуэй»... газетэ 4-дэ мэдээсэнэ. «Номгон Дон», «Эгэшэ дүүнэр», «41-дэхи», «Түрүүшын багша», «Отелло» болон бусад совет фильмнүүд, тэрэшээлэн ондоо оронуудай нэгэ хэдэн фильмнүүд тэдэнэй дунда.

Эрхэ сүлөөгэй, бэеэ даанхай байдалай түлөө Ази, Африкын арадуудай тэмсэлэй шэнэ шата

БЕРЛИН, январиин 4. (ТАСС). 1,7 миллиард зонтой 50 шахуу үндэһэ яһатанай ажаһуудаг оронуудые түлөөлһэн хүнүүдэй уулзалга эрхэ сүлөөгэй, бэеэ даанхай байдалай түлөө арадуудай хэжэ байгаа тэмсэлэй шэнэ, дээдэ шатын табиба гэжэ «Нейес Дейчланд» газетэ Каирта болоһон конференци тушаа бэшэнэ.

В. Куц гурбадахи һуури эзэлээ

ЛОНДОН, январиин 4. (ТАСС). Советскэ спортсмен, олимпийскэ чемпион Владимир Куц Бразилиин Сан-Пауло городто болоһон үнигүй даанай мүрысөөндэ январиин 3-да хабаадаһан байна.

Тиигээд 5 мянган метртэ урилдахадаа, 14 минута 45 секундын турша гүйжэ, тэрэнээ дүүргэһэн В. Куц хоёр хүнэй удаа ерэбэ. Аргентинын түлөөлэгшэ О. Суарес нэгэдэхи һуури, М. Фариа (Португали) хоёрдохи һуури эзэлээ. В. Куц гурбадахи һууринда гараба.

Мэнэ мэнэ дайн болохонь гэһэн идхалга США-да улам ехээр хэгдэнэ

НЬЮ-ЙОРК, январиин 4. (ТАСС). США-гэй вице-президент Никсон гэгшын һуудаг байшангай хажууда геликоптерой бууха ба ниидэн дэгдэхэ талмай баригдаха гэжэ Юнайтед Пресс агентство мэдээсэнэ. «Агаарта дайсан бии болобо гэһэн дохёогой соносхогдохотой адли вице-президентын ниислэлһээ ниидэжэ холодохын тулада энэ талмай баригдаха юм» гэжэ тус агентство бэшэнэ.

Январиин 1-дэ хараалагдаһан ёһоор, 5 томо шэнэ геликоптер Сагаан Байшангай мэдэлдэ тухэреэтэй сүүдхэ соо бэлэн байлгагдана. «Гэр тэ дабтолгын хэгдэжэ һаань (?!) нөөһэйд эдэ геликоптернуудаар ниидэм ошохо» юм ха.

Юнайтед Пресс агентствын зэмдэмэдээсэлнүүд дайн мэнэ мэнэ болохо гэһэн идхалгын США-да ямар ехээр хэгдэжэ байһан тухайнь үшөө дахин гэршэлнэ.

ТОБШО МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

✦ Францийн Эб найрамдалай национальна соведэй бюро олонниитын мэдээжэ болоһон ажал-ябуулагша Эммануэль д' Астье де ла Вижери гэгшэдэ бэшэг эльгээжэ, «Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө» гэһэн Уласхоорондын ленинскэ шанда хүртэһэнтэйнь дашарамдуулан, халуунаар амаршалаа.

✦ СССР-эй Центросоюзай уряалаар Египедэй хамжаануудай 10 түлөөлэгшэ манай орон ерэхээр гараба. Египедһээ ерэһэн айлшад Советскэ Союзай хамжаануудай яажа ажаллаадагые хараха байна.

✦ Мүнөө үедэ Польшодо 5300 библиотекэ бии болонхой. Энэнь дайнай урда тээхидэ орхоодоо 5,5 дахин олон. Ороной үдөө нютагуудта дайнай урда тээ библиотекэнүүд үгы шахуу байһан юм. Харин мүнөө хүдөөдэ 4400 гаран библиотекэ нээгдэнхэй. Гадна, 4000 гаран профсоюзна библиотекэ бии.

✦ Чехословакиин Уранзураашадай союзай выставкэ хэдэг зал соо советскэ зураглан харуулдаг искусствын зохёолнуудай выставкэ нээгдэбэ. Тэндэнь 200 шахуу тоһон зураг, скульптура болон графикэ харуулагдана. Мүн Прагада Ленинэй нэрэмжэтэ уранзураашадай графикын выставкэ эмхидхэгдээ. Тэндэ 160 гаран зохёол табигданхай.

✦ Оронииe сүлөөлхэһөө урда тэ хи эгээл баян ургасатай жэлнүүдэй... ... ... Хитадта суглуулагдаалга ... ... Һүүлэй хоёр жэлдэ ... ... туршада үрэ жэмсэй ... ... 2 миллион му га газар 2 миллион му ... зараар (нэгэ му гектарай 15-нэй нэгэ хубитай адли) ... мүнөө бүхы дээрээ 14 миллион му барине саашадань хүгжөөхэ тушаа ... хэмжээнүүд һаяхан болоһон Бүхэ хитадай сээрлиг ургуулагшадай зүблөөн дээрэ хараалагдаа.

✦ СССР-эй соёл культурын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай делегаци һаяхан Берлин ерэбэ. Германска Демократическа Республикада хоёр неделиин туршада байха зуураа, советскэ айлшад орон соогуур ябажа, ГДР-эй соёлой ба искусствын ажал-ябуулгатайдтай уулзаха байна.

ЗАҺАБАРИ

Манай газетын январиин 5-най номерто гурбадахи хуудаһанай һүүлшынь колонкын дороһоо 16-дахи мүрые «...СССР-эй Верховно Соведэй ойн баярай сесси дээрэ нүхэр Н. С. Хрущевой хэлэһэн элидхэлтэй, СССР-эй Верховно Соведэй Хандалгатай, коммунистическэ, худэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэнэрэй Зүблөөнүүд...» гээд, саашань байһаарнь уншахые гуйгдана. Заһабари гаргагдаха хэмжээ абтаба. Редакци.

Редакторай орлогшо
О. ГОМБОЕВА.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 26. Телефоны редакции: редактора 46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря — 27-37, отделов: партийной жизни сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14 культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н 00625. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР Зак. № 5765.